

FYLKESNEMNDENES AVGJØRELSER OM OMSORGSOVERTAGELSER AV BARN OG UNGE

KARTLEGGING FRA ÅRENE 2021, 2018, OG 2008¹

En rapport for Barne- og familiedepartementet

av

Barbara Ruiken²

15. juli 2022

Centre for Research on Discretion and Paternalism

Universitetet i Bergen

Norge

¹ Notatet presenterer funn fra [BARN-NEMND-prosjektet ved UiB](#). Takk til Frøydis Petersen Jensen, Helle Karina Johansen, Vanessa Seeligmann, og Vemund Vestre for hjelpen med å ferdigstille denne rapporten.

² Barbara Ruiken er statsviter, utdannet ved UiB, og arbeider med en doktoravhandling (UiB) om skjønn og beslutninger i omsorgsovertagelsesvedtak i åtte land som en del av ERC-prosjektet «[Discretion and the Child's Best Interests in Child Protection](#)».

Forord

Arbeidet med denne rapporten er utført ved Centre for Research on Discretion and Paternalism. Dette er et internasjonalt forskningscenter ved Universitetet i Bergen. Senteret åpnet 25. august 2017, og er sentral i europeisk forskning på barnevern, barns rettigheter, beslutningstaking og maktbruk i velferdsstaten.

Vi adresserer et av kjernespørsmålene innenfor samfunnsvitenskapen, nemlig relasjonen mellom stat og individ. Gjennom ulike prosjekter undersøkes offentlig skjønnsutøvelse, myndighetenes bruk av makt overfor innbyggerne og hvordan slike inngrep legitimeres.

Senteret er lokalisert ved Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap. Forskningen er forankret i den statsvitenskapelige tradisjonen ved instituttet, men krysser disiplinrensene ved å bringe inn innsikter fra blant annet rettsvitenskap, sosiologi, filosofi og psykologi.

Senteret utgjør et internasjonalt ledende fagmiljø, med forskere fra ulike land og disipliner. Vi har i staben vår i Bergen statsvitere, sosiologer, psykologer, jurister, filosofer, og sosionomer. I tillegg er det et utstrakt samarbeid med forskere i Europa, USA, Australia og New Zealand.

Å formidle forskningsbasert kunnskap om barnevern, barns rettigheter, velferdsstaten, skjønnsutøvelse og statlig maktbruk er en viktig del av senterets aktivitet. Våre forskere deltar jevnlig som foredragsholdere og intervjuobjekter i media. Våre forskningsresultater formidles på våre egne nettsider, på UiB sine nettsider, gjennom et månedlig nyhetsbrev og fra vår [twitterkonto](#). I tillegg underviser vi studenter ved UiB og andre utdanningsinstitusjoner i inn- og utland.

Mer informasjon foreligger på senterets hjemmeside: <http://www.discretion.uib.no/>.

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse.....	3
Innledning.....	4
#1 Hvem er barna i omsorgsovertagelsesvedtakene?.....	6
#2 Familie og foreldre.....	10
#3 Barnets behov for omsorgsovertagelse	14
#4 Barnets mening og involvering	15
#5 Nemndsbehandlingen.....	16
#6 Bruk av tolk.....	18
#7 Samvær før nemndsbehandlingen	18
#8 Samvær etter nemndsbehandlingen.....	19
Vedlegg del 1 – Funn fra Barn Nemnd prosjektet.....	21
Vedlegg del 2 – Statistikk levert av Fylkesnemndene	40

Innledning

I dette forskningsnotatet presenteres informasjon fra en pågående kartlegging av informasjon fra omsorgsovertagelsesvedtak (Barnevernloven §§ 4-12 og §4-8) for 2021, 2018 og 2008.³ For saksgrunnlaget fra 1998 er ikke kartlegging påbegynt. Arbeidet med informasjonskartlegging er pågående, og ulike antall vedtak er kartlagt for forskjellige tema/koder (se vedlegg for mer informasjon). Det er kartlagt informasjon for alle vedtak som har vært til behandling i fylkesnemndene første halvår 2021 (n=245 vedtak), hele 2018 (n=742 vedtak) og deler av 2008 (n=47 vedtak)⁴, se Tabell 1 i vedlegg. Disse vedtakene utgjør 100% av alle omsorgsovertagelsesvedtak i første halvdel 2021; 100% for 2018 og 8% for 2008.

For 2021-vedtakene gjaldt dette 321 barn og unge, for 2018 gjaldt det 1070 barn og unge, og for 2008 gjaldt det 65 barn og unge, se Tabell 1. Barna var null til sytten år gamle ved vedtakstidspunktet. For første halvår 2021 resulterte 93% i vedtak om omsorgsovertakelse (n=229 vedtak), for 2018 resulterte 90% i vedtak om omsorgsovertakelse (n=669 vedtak), og for 2008 var prosentandelen på 79% (n=37 vedtak), se Tabell 3.

I dette notatet er formålet å presentere informasjon om situasjonen for de barn og unge som disse vedtakene gjelder, omstendighetene som har gjort at det føres sak for nemnda, beskrivelse av familie og nettverk, og nemndsprosessen, samt andre tema.

Grunnlaget for informasjonen er [infrastrukturprosjektet BARN-NEMND](#) ved Universitetet i Bergen, som er et samarbeid mellom Det juridiske fakultet, Det psykologiske fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet. Prosjektet er initiert av Professor Karl Harald Søvig, ledet av Professor Camilla Bernt og gjennomføres under faglig ansvarlig Professor Marit Skivenes på Centre for Research on Discretion and Paternalism. I dette prosjektet foretas en omfattende kartlegging av hva som skjer i ulike barnevernsvedtak hvor svært inngripende tiltak vurderes og som innebærer vurderinger om tvangsvedtak og vedtak som ofte er imot foreldres vilje. I BARN-NEMND-prosjektet hentes blant annet følgende informasjon fra vedtakene:

- Utvalgte demografiske variabler om foreldre, barn og familieforhold
- Utfordringene barnet/barna møter
- Barnets/barna sine meninger og hvordan de blir representert i nemnda
- Foreldres risikofaktorer
- Samvær: frekvens og kvalitet
- Sakkyndige sine vurderinger
- Aspekt ved nemndsbehandlingen og saken (datoer, sakstype, antall barn, samtykke osv.)

Informasjonen registreres ut fra kodebeskrivelser som er utformet basert på den tematiske informasjonen vi ønsker å vite mer om og informasjonen som er tilgjengelig i de skriftlige avgjørelsene. Det innebærer at det er nemndenes beskrivelser av en situasjon, beviser, og parter og fagpersoner som danner grunnlaget for klassifiseringene vi gjør. Kodebeskrivelsene angir kriterier for hva slags informasjon som er registrert og som koderne bruker for å sikre systematisk kartlegging. De fleste kodene er deskriptive, faktaorienterte koder som for eksempel kjønn, alder, bruk av talsperson, eller sammensetning av nemndene. Noen koder har sterkere tolkningselementer i kodebeskrivelsen, slik som eksempelvis om barnets mening er tillagt vekt i et vedtak. Dette krever flere runder med testing av koderesultatene. Kodebeskrivelsene er i sin helhet gjengitt i tilknytning til tabellene i vedlegget. Kodearbeidet er pågående og derfor varierer saksgrunnlaget for hvor mange vedtak som er kartlagt for ulike temaer. Antall vedtak som er kartlagt for en spesifikk kode er oppgitt i teksten og i tabellene. Noen metodiske anmerkninger:

- Der fødselsdato registrert av norske myndigheter og fødselsdato barnet oppgir ikke samsvarer, har vi registrert fødselsdatoen nemnda forholder seg til.

³ Vedtak inkludert er avgjort etter en eller flere av Barneverntjenesteloven §§ 4-8, 2. ledd, 1. pkt, omsorgsovertakelse av barn som bor utenfor hjemmet jf. § 4-12, 4-8, 2. ledd, 2. pkt, omsorgsovertakelse av nyfødt barn (fra klinikken, før flyttet hjem) jf. § 4-12, 4-8, 3. ledd, omsorgsovertakelse pga. tilknytning, 4-12 Omsorgsovertakelse generelt (til 31.12.2016), 4-12a Omsorgsovertakelse, fysisk og psykisk omsorg, 4-12b Omsorgsovertakelse, særlig behov for behandling og opplæring, 4-12c Omsorgsovertakelse, mishandling og overgrep, 4-12d Omsorgsovertakelse, fremtidsvurdering.

⁴ De 47 sakene fra 2008 er anonymiserte vedtak fra Lovdata. De fulle vedtakene for 2008 er det ikke hentet ut informasjon fra enda.

- Om kjønnsidentitet og kjønn registrert ved fødsel ikke samsvarer, har vi registrert det kjønn nemnda omtaler barnet med.
- Der tidspunkt for plasseringer eller andre tidspunkt ikke er gitt nøyaktig i vedtakene, har vi regnet oss frem til nærmeste plausible dato og beregnet tidsperioder som vi rapporterer ut ifra det. Vi har brukt kontekstuell informasjon for å sikre at informasjonen er rett, f.eks. om det er nevnt i vedtaket at den første bekymringsmeldingen angående barnet ble sendt ved begynnelsen av våren 2013, har vi brukt datoen 01.03.2013. Denne metoden gjelder for all informasjon som omhandler datoer og tidsperioder.

Til kartlegging av informasjon fra vedtakene brukes programmet NVivo 12. Alle vedtakene er lagret på Universitetet i Bergens plattform for oppbevaring og behandling av sensitiv informasjon (SAFE)⁵ og alle nødvendige forskningsetiske tillatelser er innhentet. Informasjonskartleggingen (koding) er gjort av fem vitenskapelige assistenter: Caroline Bjelland, Frøydis Petersen Jensen, Helle Karina Johansen, Vanessa Seeligmann, og Vemund Vestre. Arbeidet er ledet av Ph.d.-student Barbara Ruiken under faglig ledelse av professor Marit Skivenes. All informasjon er/vil bli registrert i to runder for å sikre samsvar og konsistens i informasjonshenting. Det er også foretatt en blindet reliabilitetstesting av et utvalg vedtak for å være sikker på at koderne registrerer informasjon konsistent. For å sikre korrekt registrering av informasjon har Ph.d.-student Ruiken fulgt opp de vitenskapelige assistentene og avklaringer har vært gjort i samråd med faglig ansvarlig Skivenes når det har vært nødvendig i forhold til tolkning av koder. Forskningskoordinator Espen R. Stokke har sjekket korrektur og klargjort rapporten for publisering.

Kartleggingsarbeidet pågår fortsatt og det foreligger derfor ikke komplette resultat for alle kategorier. Informasjonen er oppsummert i tabeller i vedlegg. Det er indikert i tabellene hvor mange vedtak som er grunnlaget for informasjonen som er presentert i tabellene. Informasjon som til dags dato kun er registrert for mindre deler av materialet er ikke inkludert.

Barn og unge omtales i hovedsak som barn i dette notatet. Vi baserer oss på de beskrivelser og den informasjon som kommer frem i nemndsavgjørelsen, og vi har ikke tilgang på ytterligere saksmateriale eller annen type informasjon om saken og dens aktører. Sammenlignet med andre land inneholder nemndsavgjørelser i Norge mye informasjon, se følgende oversikt med informasjon om [domsavgjørelser i Norge samt syv andre Europeiske land](#).

I de følgende seks deler presenteres informasjon om barna, familien og foreldrene, barnas mening og involvering, nemndsbehandlingen og samvær før og etter vedtak. I hver del presenteres først resultatene fra første halvår 2021, så fra 2018, og til slutt fra 2008. Detaljert informasjon og talloversikter er presentert i tabeller i vedlegget. I teksten er det lagt inn hyperlenker til alle tabellene og i vedlegget er det lagt inn hyperlenker tilbake til relevant tekst (**markert i blått**) slik at rapporten skal være enklere å navigere. Alle paragrafer i notatet henviser til Barneverntjenesteloven av 1992.

⁵ [SAFE](#) (sikker adgang til forskningsdata og e-infrastruktur) er en løsning utviklet av UiB for sikker behandling av sensitive personopplysninger i forskning. Denne sikrer at informasjonssikkerheten med hensyn til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet blir ivaretatt ved behandling av sensitive personopplysninger.

#1 Hvem er barna i omsorgsovertagelsesvedtakene?

I denne delen beskrives barnets alder ved forskjellige tidspunkt i saksforløpet. Vi er interessert i å finne ut når barnevernet for første gang kom i kontakt med familien, når barnet ble plassert, og tidspunktet for en omsorgsovertagelse. Det beskrives også hvor lang tid det tar mellom barnevernets første involvering og vedtaket, barnas kjønn, om prosessen for omsorgsovertakelse begynner når barnet er nyfødt og om saken omhandler institusjonsplassering av barnet i tillegg til omsorgsovertakelse. Det beskrives også om saken startet med en akutt plassering eller ikke, hvor mange plasseringer barnet har opplevd, og hvilke behov barnet har.

2021

Informasjonen som presenteres for 2021 er i hovedsak basert på 245 vedtak (som utgjør alle vedtak for første halvår for 2021) og dreier seg om 321 barn. For noen temaer er det færre saker. Vi minner om at det kun er første halvdel av 2021 som er kodet og som presenteres her.

I 2021 er gjennomsnittsalder for barna som vedtakene handler om 8,3 år ved vedtakstidspunkt. Median alder er åtte år. Femtite prosent av barna er gutter (n=170 barn), og 47% er jenter (n=151 barn) (se Tabell 6).

Aldrene på barna i omsorgsovertakelsesvedtakene fordeler seg over hele spekteret, med færrest av de yngste og eldste barna (se Tabell 5). Den største aldersgruppen av barn er mellom 13 og 15 år, som utgjør 21% av barna i vedtakene (n=68 barn). Nitten prosent er mellom 7 og 9 år (n=60 barn), 17% er mellom 10 og 12 år (n=53 barn), 16% er mellom 4 og 6 år (n=50 barn) og 13% er mellom 1 og 3 år (n=43 barn). Under 10% er yngre enn ett eller 16 år og eldre.

For 7% av barna begynner prosessen med omsorgsovertakelse når de er nyfødt, her definert som i løpet av 30 dager etter fødsel, inkludert etter et lengre opphold på sykehus/institusjon for barn og foreldre (n=23 barn) (se Tabell 4). For ett av barna omhandler nemndssaken også plassering på institusjon (se Tabell 4).

Vi har kartlagt alder på barna for når barnevernet er involvert med dem eller familien deres for første gang. En slik involvering kan være en bekymringsmelding til eller hjelpetiltak og tjenester fra barnevernet. Om barnevernet er involvert i familien over tid før barnet er født, har vi registrert barnets fødselsdato som første involvering. Om barnevernet kommer på banen i løpet av graviditeten, registreres en dato før barnets fødsel. Dette er for å vise hvor lenge barnevernet har vært involvert i saken. Gjennomsnittet her er 3,5 år, og median er to år for vedtakene fra 2021. Tjuesyv prosent av barna er under ett år (n=88 barn) (se Tabell 7) og 25% er ett til tre år (n=80 barn) når barnevernet blir involvert.

Det er ganske jevnt fordelt over de yngste aldersgruppene når barna i vedtakene opplevde sin første plassering utenfor hjemmet (se Tabell 8). Gjennomsnittet er 6,1 år og median er seks år for vedtakene fra første halvår 2021. Merk at for noen barn sammenfaller den første plasseringen med barnevernets første involvering. Her har vi registrert plasseringer som akutt plasseringer, avlastningsopphold (men ikke besøkshjem), omsorgsovertakelser, og korte opphold på institusjon ifb. med rømming eller utagering. Frivillige plasseringer i regi av barnevernet er inkludert (men ikke når barnet bor hos familie uten at barnevernet har vært involvert). Opphold på foreldre-barn hjem eller familieavdelinger med biologiske foreldre er ikke inkludert i denne kategorien.

Fire prosent av barna i vedtakene har opplevd at det har vært foretatt en omsorgsovertakelse på et tidligere tidspunkt i livet deres (n=14 barn). For barna det gjelder, var gjennomsnittsalder 3,9 år og median 3,5 år ved første omsorgsovertakelse (se Tabell 9).

For 39% av barna går det mer enn seks år fra første bekymringsmelding eller barnevernets første involvering til nemndsbehandlingen av omsorgsovertakelsen (n=125 barn) (se Tabell 10). I gjennomsnitt tok det 5,5 år fra barnevernets første involvering til nemndsbehandlingen. Median er fem år for vedtakene avgjort i første halvdel 2021. For 25% tok det fire til seks år (n=80 barn), for resten av barna tok det kortere tid. Den lengste tiden var 16,7 år, og den korteste tiden det tok var én måned. Hva som menes med involvering er beskrevet ovenfor.

For 81% av barna var barnevernet involvert med hjelpetiltak, undersøkelser eller på en annen måte før det første akuttvedtaket ble gjort (n=261 barn) (se Tabell 11). For 17% av barna begynte den gjeldende nemndssaken med en akutt plassering (n=53 barn).

Før den gjeldende saken blir behandlet i nemnda, har 43% av barna i vedtakene opplevd minst én tidligere plassering utenfor hjemmet (n=138 barn) (se Tabell 12). For 29% av barna er det snakk om én tidligere plassering (n=94 barn), for resten er det snakk om flere. Her er det registrert plasseringer som barnevernet har gjennomført eller tilrettelagt for, f.eks. i beredskapshjem, fosterhjem, eller institusjon, mens det ikke er registrert når barnet selv eller foreldrene har flyttet barnet til noen andre (ofte den andre forelderen eller annen familie) uten at barnevernet har vært involvert. Akuttplasseringer, avlastningsopphold (men ikke besøkshjem), omsorgsovertakelser, og korte opphold på institusjon ifb. med rømming eller utagering er inkludert. Opphold på foreldre-barn-hjem eller familieavdelinger med biologiske foreldre er også inkludert her. Plasseringer på forskjellige plasser (for eksempel i to forskjellige beredskapshjem) i løpet av samme «periode» utenfor hjemmet kodes som separate plasseringer. Rene behandlingsopphold for helse eller avhengighet er ikke inkludert her.

Vi har per i dag ikke registrert informasjon om barnet og/eller familien har mottatt hjelpetiltak før plassering, og vi har heller ikke så langt registrert informasjon om hvor barnet bor når saken behandles i nemnda.

2021: Hvilke behov har barnet?

Kategorien «utfordringer» er kodet for 29 barn i 2021. Dette utgjør omtrent en tiendedel av vedtakene i første halvår 2021.

Barna i vedtakene blir beskrevet på ulike måter. Sekstito prosent (n=18 barn) av barna blir beskrevet å vise psykososiale utfordringer, som omfatter om barnet har utfordringer relatert til atferd i sosiale situasjoner (se Tabell 13). Dette kan vise seg gjennom utagering, aggresjon (inkl. trusler), depresjon, sosial isolering eller vansker med å etablere kontakt. Videre inkluderer dette vansker med å leke med andre barn, å unndra seg voksnes omsorg, å være ukritisk til voksne, vold mot egne familiemedlemmer, konflikter mellom foreldre og barnet og avvikende atferd. Det inkluderer også atferd/hendelser på skolen eller i barnehagen.

Sekstito prosent (n=18 barn) av barna er beskrevet som generelt sårbare, med en sårbarhet, eller med behov uten spesifisering av hva denne sårbarheten eller behovet består av (se Tabell 13). Dette inkluderer når det nevnes at barnet har en potensiell sårbarhet som kan vise seg senere (som medfødte sårbarheter eller grunnet tidligere opplevelser/stress). Det inkluderer også når barnet har tidligere traumer som gir en sårbarhet/utfordringer nå.

Skolevansker av faglig art (inkluderer stort fravær og konsentrasjonsvansker) er beskrevet for 34% (n= 10 barn) av barna (se Tabell 13). Dette inkluderer ikke sosiale vansker på skolen. Trettien prosent (n=9 barn) av barna er beskrevet å ha utfordringer med sin psykiske helse (se Tabell 13). Dette kan inkludere psykiatriske lidelser som angst, depresjon, schizofreni og andre personlighetsforstyrrelser. Det inkluderer også selvsykdom, suicidalitet og selvmordsforsøk. ADHD er også inkludert. Noen diagnoser er varige, andre er av mer kortvarig karakter.

For 28% av barna er det beskrevet forsinket utvikling, som kan være av fysisk eller kognitiv art (n=8 barn) (se Tabell 13). Vi har også kartlagt tilknytningsvansker, fysiske helseutfordringer, kognitive begrensninger, lovbrudd, rusmisbruk, rømming eller vagabondering eller salg av seksuelle tjenester, hver av disse har blitt registrert for under 20% av barna.

2018

For de fleste kodene i denne delen er det kodet for alle vedtak for 2018, dette utgjør 742 vedtak (1070 barn). For koder om plasseringer er det kodet for 539 vedtak (728 barn) for 2018.

For 2018 er gjennomsnittsalder for barna som vedtakene handler om 7,6 år ved vedtakstidspunkt, median er 8 år. Femtito prosent av barna er gutter (n=558 barn), og 48% er jenter (n= 512 barn) (se Tabell 6).

Aldrene på barna i vedtak om omsorgsovertakelser fordeler seg over hele spekteret, med færrest av de yngste og eldste barna. Den største aldersgruppen av barn er mellom 7 og 9 år, som utgjør 23% av barna i vedtakene (n=241 barn) (se Tabell 5). Sytten prosent av barna er mellom 4 og 6 år (n=185 barn), 16% er mellom 13

og 15 år (n=170 barn), 15% er mellom 10 og 12 år (n=164 barn), og 14% er mellom 1 og 3 år (n=146 barn). Under 10% er yngre enn ett eller 16 år og eldre.

For 8% av barna begynner prosessen med omsorgsovertakelse når de er nyfødt, her definert som at start skjer i løpet av 30 dager etter fødsel, inkludert etter et lengre opphold på sykehus/institusjon for barn og foreldre (n=85 barn) (se Tabell 4). For fem av barna omhandler nemndssaken også plassering på institusjon (se Tabell 4).

De fleste av barna er under ett år (24%, n=260 barn) eller mellom ett og tre år når barnevernet er involvert med dem eller familien deres for første gang (21%, n=221 barn) (se Tabell 7). Gjennomsnittet for barnets alder ved barnevernets første involvering er 3,9 år, og median er to år for vedtakene fra 2018. En slik involvering kan være en bekymringsmelding til eller hjelpetiltak og tjenester fra barnevernet. Om barnevernet er involvert i familien over tid før barnet er født, har vi registrert barnets fødselsdato som første involvering. Om barnevernet kommer på banen i løpet av graviditeten, registreres en dato før barnets fødsel. Dette for å vise hvor lenge barnevernet har vært involvert i saken.

Det er ganske jevnt fordelt over de yngste aldersgruppene når barna i vedtakene opplevde sin første plassering utenfor hjemmet (se Tabell 8). Gjennomsnittet er 6,1 år og median er seks år. Merk at for noen barn sammenfaller den første plasseringen med barnevernets første involvering. Her har vi registrert plasseringer som akutt plasseringer, avlastningsopphold (men ikke besøkshjem), omsorgsovertakelser, og korte opphold på institusjon ifb. med rømming eller utagering. Frivillige plasseringer er inkludert, men barnevernet må være involvert. Det vil si at om barnet bor hos foreldrenes familie uten at barnevernet har vært involvert, så vil ikke dette registreres. Opphold på foreldre-barn-hjem eller familieavdelinger med biologiske foreldre er ikke inkludert her.

Tre prosent av barna i vedtakene har opplevd tidligere omsorgsovertakelser (n=27 barn). For de det gjelder, var gjennomsnittsalder 3,9 år og median to år ved første omsorgsovertakelse (se Tabell 9).

For 28% av barna går det mer enn seks år fra første bekymringsmelding eller barnevernets første involvering til nemndsbehandlingen av omsorgsovertakelsen (n=296 barn) (se Tabell 10). I gjennomsnitt tok det 4,5 år, median er 3,7 år. For 24% tok det fire til seks år (n=262 barn), for 21% tok det ett til tre år (n=223 barn), for resten av barna tok det kortere tid. Den lengste tiden var 18,3 år (første bekymringsmelding kom før barnet var født), og den korteste tiden det tok var en måned. Hva som menes med involvering er beskrevet ovenfor.

For 85% av barna var barnevernet involvert med hjelpetiltak, undersøkelse eller på en annen måte før det første akuttvedtaket ble gjort (n=500 barn) (se Tabell 11). For 11% av barna begynte den gjeldende nemndssaken med en akutt plassering (n=63 barn).

Før den gjeldende saken blir behandlet i nemnda, har 32% av barna i vedtakene opplevd minst én tidligere plassering utenfor hjemmet (n=234 barn) (se Tabell 12). For 22% av barna er det snakk om én tidligere plassering (n=158 barn), for resten er det snakk om flere. Her er det registrert plasseringer som barnevernet har gjennomført eller tilrettelagt for, f.eks. i beredskapshjem, fosterhjem, eller institusjon, mens det ikke er registrert når barnet selv eller foreldrene har flyttet barnet til noen andre (ofte den andre forelder eller annen familie) uten at barnevernet har vært involvert. Akutt plasseringer, avlastningsopphold (men ikke besøkshjem), omsorgsovertakelser, og korte opphold på institusjon ifb. med rømming eller utagering er inkludert. Opphold på foreldre-barn hjem eller familieavdelinger med biologiske foreldre er også inkludert her. Plasseringer på forskjellige plasser (for eksempel i to forskjellige beredskapshjem) i løpet av samme periode utenfor hjemmet kodes som separate plasseringer. Rene behandlingsopphold for helse eller avhengighet er ikke inkludert her.

Vi har per i dag ikke registrert informasjon om barnet og/eller familien har mottatt hjelpetiltak før plassering, og vi har heller ikke så langt registrert informasjon om hvor barnet bor når saken behandles i nemnda.

2018: Hvilke behov har barnet?

For 2018 er det kodet 198 vedtak (299 barn) om barnets behov. Dette utgjør mer enn en fjerdedel av saksmaterialet for 2018.

Barna i vedtakene blir beskrevet på ulike måter. Førtito prosent (n=127 barn) av barna er beskrevet som generelt sårbar eller med en sårbarhet, eller med behov uten spesifisering av hva denne sårbarheten eller behovet består av (se Tabell 13). Dette inkluderer når det nevnes at barnet har en potensiell sårbarhet som kan vise seg senere (som medfødte sårbarheter eller grunnet tidligere opplevelser/stress). Det inkluderer også når barnet har tidligere traumer som gir en sårbarhet/utfordringer nå.

Førti prosent (n=119 barn) av barna blir beskrevet å vise psykososiale utfordringer, som omfatter om barnet har utfordringer relatert til atferd i sosiale situasjoner (se Tabell 13). Dette kan vise seg gjennom utagering, aggresjon (inkl. trusler), depresjon, sosial isolering eller vansker med å etablere kontakt. Videre inkluderer dette vansker med å leke med andre barn, å unndra seg voksnes omsorg, å være ukritisk til voksne, vold mot egne familiemedlemmer, konflikter mellom foreldre og barnet og avvikende atferd. Det inkluderer også atferd/hendelser på skolen eller i barnehagen.

Skolevansker av faglig art (inkluderer stort fravær og konsentrasjonsvansker) er beskrevet for 34% av barna (n=102 barn) (se Tabell 13). Dette inkluderer ikke sosiale vansker på skolen. Nitten prosent av barna (n=58 barn) er beskrevet å ha utfordringer med psykiske helse (se Tabell 13). Dette kan inkludere psykiatriske lidelser som angst, depresjon, schizofreni og andre personlighetsforstyrrelser. Det inkluderer også selvskadning, suicidalitet og selvmordsforsøk. ADHD er også inkludert. Noen diagnoser er varige, andre er av mer kortvarig karakter.

For 30% av barna er det beskrevet forsinket utvikling, som kan være av fysisk eller kognitiv art (n=89 barn) (se Tabell 13). Vi har også kartlagt tilknytningsvansker, fysiske helseutfordringer, kognitive begrensninger, lovbrudd, rusmisbruk, rømming eller vagabondering eller salg av seksuelle tjenester, som hver er registrert for under 20% av barna.

2008

Det er kodet 47 vedtak for 2008 (65 barn). Dette utgjør omtrent 7,5% av vedtakene avgjort i 2008.

For 2008 er gjennomsnittsalder for barna som vedtakene handler om 8,1 år ved vedtakstidspunkt, median er åtte år. Førtito prosent av barna er gutter (n=27 barn), og 59% er jenter (n=38 barn) (se Tabell 6).

Aldrene på barna i vedtak om omsorgsovertakelser fordeler seg utover aldersgruppene, med færrest av de yngste og eldste barna. Den største aldersgruppen av barn er barna mellom ett og tre år, som utgjør 23% av barna i vedtakene (n=15 barn) (se Tabell 5). Tjue prosent av barna er mellom 7 og 9 år (n=13 barn), og 19% er mellom 10-12 år (n=12 barn). For de andre aldersgruppene er det under 10% av barna i hver. Siden disse tallene foreløpig kun er basert på vedtak fra Lovdata mangler det informasjon om alder i 11% av vedtakene (n=7 barn).

De fleste av barna er under ett år eller mellom ett og tre år når barnevernet er involvert med dem eller familien deres for første gang (se Tabell 7). En slik involvering kan være en bekymringsmelding til eller hjelpetiltak og tjenester fra barnevernet. Om barnevernet er involvert i familien over tid før barnet er født, har vi registrert barnets fødselsdato som første involvering. Om barnevernet kommer på banen i løpet av graviditeten, registreres en dato før barnets fødsel. Dette for å vise hvor lenge barnevernet har vært involvert i saken. Gjennomsnittet er 3,2 år, og median er to år for vedtakene fra 2008.

Det mangler nøyaktig informasjon om barnets første plassering i 45% av vedtakene (n=27 barn) (se Tabell 8). Gjennomsnittlig er barna 6,5 år når de plasseres utenfor hjemmet for første gang, og median er 6,5 år. Merk at for noen barn sammenfaller den første plasseringen med barnevernets første involvering. Her har vi registrert plasseringer som akutt plasseringer, avlastningsopphold (men ikke besøkshjem), omsorgsovertakelser, og korte opphold på institusjon ifb. med rømming eller utagering. Frivillige plasseringer er inkludert, men barnevernet må være inkludert. Det vil si at om barnet bor hos foreldrenes familie uten at barnevernet har vært involvert, så vil dette ikke registreres. Opphold på foreldre-barn hjem eller familieavdelinger med biologiske foreldre er ikke inkludert her.

For 28% av barna går det mer enn seks år fra første bekymringsmelding eller barnevernets første involvering til nemndsbehandlingen av omsorgsovertakelsen (n=18 barn) (se Tabell 10). I gjennomsnitt tok det 5,5 år og median er 5,3 år for vedtakene vedtatt i 2008. For 27% av barna mangler det informasjon om dette (n=17

barn). Den lengste tiden var 13,7 år, og den korteste tiden var to måneder. Hva som menes med involvering er beskrevet ovenfor.

For 78% av barna var barnevernet involvert med hjelpetiltak, undersøkelse eller på en annen måte før det første akuttvedtaket ble gjort (n=51 barn) (se Tabell 11). For 14% av barna begynte den gjeldende nemndssaken med en akutt plassering (n=9 barn).

Før den gjeldende saken blir behandlet i nemnda, har 22% av barna i vedtakene opplevd minst én tidligere plassering utenfor hjemmet (n=14 barn) (se Tabell 12). For 12% av barna er det snakk om én tidligere plassering (n=8 barn), for resten er det snakk om flere. Her er det registrert plasseringer som barnevernet har gjennomført eller tilrettelagt for, f.eks. i beredskapshjem, fosterhjem, eller institusjon, mens det ikke er registrert når barnet selv eller foreldrene har flyttet barnet til noen andre (ofte den andre forelder eller annen familie) uten at barnevernet har vært involvert. Akutt plasseringer, avlastningsopphold (men ikke besøkshjem), omsorgsovertakelser, og korte opphold på institusjon ifb. med rømming eller utagering er inkludert. Opphold på foreldre-barn-hjem eller familieavdelinger med biologiske foreldre er også inkludert her. Plasseringer på forskjellige plasser (for eksempel i to forskjellige beredskapshjem) i løpet av samme periode utenfor hjemmet kodes som separate plasseringer. Rene behandlingsopphold for helse eller avhengighet er ikke inkludert her.

Vi har per i dag ikke registrert informasjon om barnet og/eller familien har mottatt hjelpetiltak før plassering, og vi har heller ikke så langt registrert informasjon om hvor barnet bor når saken behandles i nemnda.

2008: Hvilke behov har barnet?

For kodene i denne delen er det kodet for 47 vedtak fra 2008 (65 barn). Dette utgjør omtrent 7,5% av vedtakene avgjort i 2008.

Barna i vedtakene blir beskrevet på ulike måter. Førtifem prosent av barna (n= 29 barn) er beskrevet som generelt sårbar, med en sårbarhet, eller med behov uten spesifisering av hva denne sårbarheten eller behovet består av (se Tabell 13). Dette inkluderer når det nevnes at barnet har en potensiell sårbarhet som kan vise seg senere (som medfødte sårbarheter eller grunnet tidligere opplevelser/stress). Det inkluderer også når barnet har tidligere traumer som gir en sårbarhet/utfordringer nå.

Førti prosent (n=26 barn) blir beskrevet å vise psykososiale utfordringer, som omfatter om barnet har utfordringer relatert til atferd i sosiale situasjoner (se Tabell 13). Dette kan vise seg gjennom utagering, aggresjon (inkl. trusler), depresjon, sosial isolering eller vansker med å etablere kontakt. Videre inkluderer dette vansker med å leke med andre barn, å unndra seg voksnes omsorg, å være ukritisk til voksne, vold mot egne familiemedlemmer, konflikter mellom foreldre og barnet og avvikende atferd. Det inkluderer også atferd/hendelser på skolen eller i barnehagen.

Skolevansker av faglig art (inkluderer stort fravær og konsentrasjonsvansker) er beskrevet for 31 % av barna (n=20 barn) (se Tabell 13). Dette inkluderer ikke sosiale vansker på skolen.

Vi har også kartlagt problemer med psykisk helse, utvikling, tilknytningsvansker, fysiske helseutfordringer, kognitive begrensninger, lovbrudd, rusmisbruk, rømming eller vagabondering, eller salg av seksuelle tjenester, hver av disse er registrert for under 20% av barna.

#2 Familie og foreldre⁶

I denne delen blir det beskrevet alder til biologiske foreldre, hvor mange søsken som er involvert med barnet i vedtaket, om farskap til barnet er kjent, hvem som har foreldreansvaret, om foreldrene samtykker til det foreslåtte vedtaket, og hvilke risikofaktorer foreldrene er beskrevet med.

⁶ Informasjonen kartlagt her er for biologiske foreldre, og inkluderer ikke steforeldre.

2021

For foreldrenes aldre rapporteres informasjon fra hele første halvår av 2021, dette gjelder 245 vedtak. For de andre kodene er det kartlagt informasjon for mellom 20 til 245 vedtak for 2021 (29 til 321 barn).

Mor i vedtakene er i gjennomsnitt 35,8 år på vedtakstidspunktet, median er 36 år (se Tabell 14). Den eldste moren er 52 år gammel og den yngste er 15 år gammel. Det mangler informasjon i 58% av vedtakene (n=141 vedtak).

Far i vedtakene er i gjennomsnitt 40,6 år på vedtakstidspunktet, median er 40 år (se Tabell 15). Den eldste faren er 76 år gammel og den yngste er 15 år gammel. Det mangler informasjon i 70% av vedtakene (n=172 vedtak).

Vi har kartlagt hvor mange søsken barna har bodd sammen med de siste seks månedene før nemndsbehandlingen. I 19% av vedtakene har barna ett søsken de har bodd sammen med (n=46 vedtak) (se Tabell 16), det vil si de er en søskenflokk på to. Noen har flere søsken, men de fleste barna er ikke beskrevet med søsken.

For 97% av barna er det kjent hvem som er faren (n=28 barn) (se Tabell 17).

Det er begge foreldre som har foreldreansvaret for 62% av barna i vedtakene (n=18 barn) (se Tabell 18). For 34% av barna er det bare mor som har dette ansvaret (n=10 barn).

Førtini prosent av mødrene samtykker ikke til det foreslåtte vedtaket (n=157 vedtak) (se Tabell 19). Førti prosent av mødrene samtykker (n=127 vedtak). Av fedrene er det 33% som samtykker (n=107 vedtak), og 32% som ikke gjør det (n=102 vedtak).

Foreldrene til barna kan ha utfordringer som gjør det vanskeligere å yte god omsorg, eller viser atferd som utgjør en risiko for barna. Informasjon er kartlagt for 20 av mødrene i vedtakene fra 2021 så langt. Den mest rapporterte risikofaktoren for mødrene er mangler i omsorgsevnen eller foreldreegenskaper (som kan bestå av kaotisk livsførsel, mangler i boforhold, økonomiske mangler eller mangler på å tolke situasjoner, mangler i å håndtere dagliglivet, dårlig samhandling med barnet, dårlig emosjonell kontakt med barnet, umodenhet, angst og konflikt, mangel på endringsvilje, mangel på evnen til å se barnets behov, mangel på evne til å skjerme barnet fra voksnes problem eller irrasjonell beslutningstaking) nevnt i 95% (n=19 vedtak) av vedtakene (se Tabell 20).

Det er beskrevet utfordringer med psykisk helse for 70% av mødrene (n=14 vedtak) (se Tabell 20). Dette kan bestå av psykiatriske lidelser som angst, depresjon, schizofreni og personlighetsforstyrrelser, det inkluderer også selvskadning, suicidalitet og selvmordsforsøk. ADHD er også inkludert her. Noen diagnoser er varige, andre er av mer kortvarig karakter.

Førtifem prosent av mødrene viser aggressiv atferd mot sitt barn eller andre barn, andre voksne i sitt nærmiljø eller mot barnevernsansatte, sosialarbeidere, lærere, helsearbeidere osv. (n=9 vedtak) (se Tabell 20). Dette inkluderer trusler og skriftlig aggresjon.

Førti prosent av mødrene har blitt beskrevet med kriminelle handlinger eller lovbrudd (n=8 vedtak) (se Tabell 20). Dette inkluderer fengselsdommer, siktelser, henleggelse på bevisets stilling og varetektsfengsling. Førti prosent av mødrene er også beskrevet å fremvise et stoff- og alkoholmisbruk, som kan bestå av alkohol, misbruk av lovlige midler eller bruk av ulovlige stoff.

Trettifem prosent av mødrene har selv hatt involvering av barnevernet i sin barndom (n=7 vedtak) (se Tabell 20). For 30% av mødrene er det registrert at det offentlige har overtatt omsorgen for andre barn, det vil si søsken av barnet som vedtaket gjelder (n=6 vedtak). Tjue prosent av mødrene (n=4 vedtak) (se Tabell 20) er beskrevet med fysiske utfordringer, 20% er beskrevet med klare kognitive begrensninger (n=4 vedtak) og 20% er beskrevet med at de har utøvd vold (n=4 vedtak).

Fedre er generelt mindre beskrevet enn mødre i vedtakene. For fedrene i de 20 vedtakene som informasjon er kartlagt for, er mangler i omsorgsevnen (som kan bestå av kaotisk livsførsel, mangler i boforhold, økonomiske mangler eller mangler på å tolke situasjoner, mangler i å håndtere dagliglivet, dårlig samhandling med barnet, dårlig emosjonell kontakt med barnet, umodenhet, angst og konflikt, mangel på endringsvilje,

mangel på evnen til å se barnets behov, mangel på evne til å skjerme barnet fra voksnes problem, irrasjonell beslutningstaking) nevnt i 50 % av vedtakene (n=10 vedtak) (se Tabell 21). Stoff og alkoholmisbruk er nevnt for 35% av fedrene (n=7 vedtak), og problemer med psykisk helse og episoder med utøving av vold for hhv. 30% av fedrene (n=6 vedtak) (se Tabell 21).

Tjuefem prosent av fedrene utviser aggressiv atferd (n=5 vedtak) (se Tabell 21), en like stor andel er beskrevet med kriminalitet og lovbrudd, og 25% viser manglende interesse i barnet.

2018

For foreldrenes aldre rapporteres informasjon fra hele 2018, det vil si 742 vedtak. For de andre kodene er det kartlagt informasjon for mellom 91 til 398 vedtak for 2018 (136 til 587 barn).

Mor i vedtakene er i gjennomsnitt 33,7 år på vedtakstidspunktet, median er 33 år (se Tabell 14). Den eldste moren er 57 år gammel og den yngste er 17 år gammel. Det mangler informasjon i 56% av vedtakene (n=415 vedtak).

Far i vedtakene er i gjennomsnitt 39,9 år på vedtakstidspunktet, median er 39 år (se Tabell 15). Den eldste faren er 77 år gammel og den yngste er 18 år gammel. Det mangler informasjon i 68% av vedtakene (n=501 vedtak).

Vi har kartlagt hvor mange søsken barna har bodd sammen med de siste seks månedene for nemndsbehandlingen. I 23% av vedtakene i 2018 har barnet ett søsken de har bodd sammen med (n=126 vedtak) (se Tabell 16), det vil si de er en søskenflokk på to. Noen har flere søsken, men de fleste barna er ikke beskrevet med søsken.

Sekstio prosent av mødrene samtykker ikke til forslaget om vedtak (n=366 vedtak) (se Tabell 19), 27% samtykker (n=159 vedtak). Av fedrene er det 47% som ikke samtykker (n=273 vedtak), og 23% samtykker (n=135 vedtak).

Foreldrene til barna kan ha utfordringer som gjør det vanskeligere å yte god omsorg, eller viser atferd som utgjør en risiko for barna. Informasjon er kartlagt for 198 av mødrene så langt. Den mest rapporterte risikofaktoren for mødrene er mangler i omsorgsevnen (som kan bestå av kaotisk livsførsel, mangler i boforhold, økonomiske mangler eller mangler på å tolke situasjoner, mangler i å håndtere dagliglivet, dårlig samhandling med barnet, dårlig emosjonell kontakt med barnet, umodenhet, angst og konflikt, mangel på endringsvilje, mangel på evnen til å se barnets behov, mangel på evne til å skjerme barnet fra voksnes problem eller irrasjonell beslutningstaking) nevnt i 74% av vedtakene (n=147 vedtak) (se Tabell 20).

Det er beskrevet utfordringer med psykisk helse for 42% av mødrene (n=84 vedtak) (se Tabell 20). Dette kan bestå av psykiatriske lidelser som angst, depresjon, schizofreni og personlighetsforstyrrelser, det inkluderer også selvskadning, suicidalitet og selvmordsforsøk. ADHD er også inkludert her. Noen diagnoser er varige, andre er av mer kortvarig karakter.

Tjuefire prosent av mødrene er beskrevet å fremvise et stoff- og alkoholmisbruk, som kan bestå av alkohol, misbruk av lovlige midler eller bruk av ulovlige stoff (n=48 vedtak) (se Tabell 20). Mindre enn 20% av mødrene er beskrevet med andre risikofaktorer som vold, kriminalitet, manglende interesse i barnet eller usikkerhet rundt oppholdstillatelse i Norge.

Fedre er generelt mindre beskrevet enn mødre i vedtakene. For fedrene i 45% av vedtakene er mangler i omsorgsevnen nevnt (som kan bestå av kaotisk livsførsel, mangler i boforhold, økonomiske mangler eller mangler på å tolke situasjoner, mangler i å håndtere dagliglivet, dårlig samhandling med barnet, dårlig emosjonell kontakt med barnet, umodenhet, angst og konflikt, mangel på endringsvilje, mangel på evnen til å se barnets behov, mangel på evne til å skjerme barnet fra voksnes problem, irrasjonell beslutningstaking) (n=90 vedtak) (se Tabell 21). 26% er beskrevet å ha problemer med sin psykiske helse (n=51 vedtak). Det er beskrevet at far er voldelig i 21% av vedtakene (n=41 vedtak). For mindre enn 20% av fedrene er andre risikofaktorer beskrevet.

For 92% av barna er det kjent hvem som er faren (n=125 barn) (se Tabell 17).

Det er begge foreldre som har foreldreansvaret for 65% av barna i vedtakene (n=93 barn) (se Tabell 18). For 27% av barna er det bare mor som har dette ansvaret (n=38 barn).

Det er per i dag ikke registrert informasjon om hva foreldrene sier om barnets behov, eller hva de sier om sin egen rolle og hva de kan gjøre/bistå med.

2008

For foreldrenes aldre rapporteres informasjon fra 47 vedtak fra 2008. Dette utgjør omtrent 7,5% av vedtakene avgjort i 2008.

Mor i vedtakene er i gjennomsnitt 32,9 år på vedtakstidspunktet, median er 32 år (se Tabell 14). Den eldste moren er 44 år gammel og den yngste er 18 år gammel. Det mangler informasjon i 44% av vedtakene (n=28 vedtak).

Far i vedtakene er i gjennomsnitt 40,3 år på vedtakstidspunktet, median er 41 år (se Tabell 15). Den eldste faren er 50 år gammel og den yngste er 23 år gammel. Det mangler informasjon i 50% av vedtakene (n=32 vedtak).

Vi har kartlagt hvor mange søsken barna har bodd sammen med de siste seks månedene før nemndsbehandlingen. I 46% av vedtakene fra 2008 har barna ett søsken de har bodd sammen med (n=30 vedtak) (se Tabell 16), det vil si de er en søskenflokk på to. Noen har flere søsken, men de fleste barna er ikke beskrevet med søsken.

Åtti prosent av mødrene samtykker ikke til forslaget om vedtak (n=52 vedtak) (se Tabell 19), 18% samtykker (n=12 vedtak). Av fedrene er det 40% som ikke samtykker (n=26 vedtak), og 12% samtykker (n=8 vedtak).

Foreldrene til barna kan ha utfordringer som gjør det vanskeligere å yte god omsorg, eller viser atferd som utgjør en risiko for barna. Informasjon er kartlagt for 47 av mødrene så langt. Den mest rapporterte risikofaktoren for mødrene er mangler i omsorgsevnen (som kan bestå av kaotisk livsførsel, mangler i boforhold, økonomiske mangler eller mangler på å tolke situasjoner, mangler i å håndtere dagliglivet, dårlig samhandling med barnet, dårlig emosjonell kontakt med barnet, umodenhet, angst og konflikt, mangel på endringsvilje, mangel på evnen til å se barnets behov, mangel på evne til å skjerme barnet fra voksnes problem eller irrasjonell beslutningstaking) nevnt i 91% av vedtakene (n=43 vedtak) (se Tabell 20).

Det er beskrevet utfordringer med psykisk helse for 53% av mødrene (n=25 vedtak) (se Tabell 20). Dette kan bestå av psykiatriske lidelser som angst, depresjon, schizofreni og personlighetsforstyrrelser, det inkluderer også selvskadning, suicidalitet og selvmordsforsøk. ADHD er også inkludert her. Noen diagnoser er varige, andre er av mer kortvarig karakter.

Førtisyv prosent av mødrene er beskrevet å fremvise et stoff- og alkoholmisbruk, som kan bestå av alkohol, misbruk av lovlige midler eller bruk av ulovlige stoff (n=22 vedtak) (se Tabell 20). Andre risikofaktorer, som eksempelvis vold, kriminalitet eller kognitive begrensninger, er nevnt for færre enn 20% av mødrene.

Fedre er generelt mindre beskrevet enn mødre i vedtakene. For fedrene er mangler i omsorgsevnen (som kan bestå av kaotisk livsførsel, mangler i boforhold, økonomiske mangler eller mangler på å tolke situasjoner, mangler i å håndtere dagliglivet, dårlig samhandling med barnet, dårlig emosjonell kontakt med barnet, umodenhet, angst og konflikt, mangel på endringsvilje, mangel på evnen til å se barnets behov, mangel på evne til å skjerme barnet fra voksnes problem, irrasjonell beslutningstaking) nevnt i 45% av vedtakene (n=21 vedtak) (se Tabell 21). 26% av fedrene viser et stoff- eller alkoholmisbruk (n=12 vedtak) (se Tabell 21). Andre risikofaktorer, som eksempelvis psykisk helse, kriminalitet eller manglende interesse i barnet, er nevnt for færre enn 20% av fedrene.

For 58% av barna er det kjent hvem som er faren (n=38 barn) (se Tabell 17 i vedlegg).

Det er begge foreldre som har foreldreansvaret for 35% av barna i vedtakene (n=23 barn) (se Tabell 18). For 31% av barna er det bare mor som har dette ansvaret (n=20 barn).

Det er per i dag ikke registrert informasjon om hva foreldrene sier om barnets behov, eller hva de sier om sin egen rolle og hva de kan gjøre/bistå med.

#3 Barnets behov for omsorgsovertagelse

I denne delen beskrives om barnet ble plassert utenfor hjemmet rett fra sykehuset etter fødsel, om det er beskrevet at barnet tilpasser seg ny familie, og om det har vært opphold i familiehjem.

2021

For 2021 rapporteres informasjon fra 20 til 245 vedtak (29 til 321 barn). Dette utgjør hele saksmaterialet for første halvår 2021.

Fem prosent av barna i vedtakene fra 2021 ble plassert utenfor hjemmet rett fra sykehuset etter fødsel (n=17 barn) (se Tabell 22). Begrunnelsen for at det er behov for en omsorgsovertagelse følger av beskrivelsene knyttet til barnets situasjon under del #1 og #2.

Det er per i dag ikke registrert informasjon om det er satt krav til fosterforeldre/hjem på grunn av barnets behov.

For 34% av barna i vedtakene fra 2021 er det beskrevet at de tilpasser seg fint til familien de er plassert i ved vedtakstidspunktet (n=63 barn) (se Tabell 23). Dette kan være beredskapshjem, fosterfamilie, eller en annen type plassering utenfor hjemmet.

I 15% av sakene har det vært et opphold ved et senter for foreldre og barn med minst én forelder og et eller flere barn i saken (n=3 vedtak) (se Tabell 24). Samtykke til opphold i familiehjem er omtalt i 5% av vedtakene (n=1 vedtak) (se Tabell 25).

2018

For 2018 rapporteres informasjon fra 91 til 539 vedtak for 2018 (136 til 728 barn). Dette er mellom 12% og 75% av vedtakene avgjort i 2018.

Fem prosent av barna i vedtakene fra 2018 ble plassert utenfor hjemmet rett fra sykehuset etter fødsel (n=39 barn) (se Tabell 22).

Begrunnelsen for at det er behov for en omsorgsovertagelse følger av beskrivelsene knyttet til barnets situasjon under del #1 og #2.

Det er per i dag ikke registrert informasjon om det er satt krav til fosterforeldre/hjem på grunn av barnets behov.

For 25% av barna i vedtakene fra 2018 er det beskrevet at de tilpasser seg fint til familien de er plassert i ved vedtakstidspunktet (n=76 barn) (se Tabell 23). Dette kan være beredskapshjem, fosterfamilie, eller en annen type plassering utenfor hjemmet.

I 15% av sakene har det vært et opphold ved et senter for foreldre og barn med minst én forelder og et eller flere barn i saken (n=14 vedtak) (se Tabell 24). Samtykke til opphold i senter for foreldre og barn er omtalt i 10% av vedtakene (n=9 vedtak), og det er omtalt at samtykke ikke er gitt i 2% av vedtakene (n=2 vedtak) (se Tabell 25).

2008

For 2008 rapporteres informasjon fra 47 vedtak fra 2008 (65 barn). Dette utgjør omtrent 7,5% av vedtakene avgjort i 2008.

Tre prosent av barna i vedtakene fra 2008 ble plassert utenfor hjemmet rett fra sykehuset etter fødsel (n=2 barn) (se Tabell 22).

Begrunnelsen for at det er behov for en omsorgsovertagelse følger av beskrivelsene knyttet til barnets situasjon under del #1 og #2.

Det er per i dag ikke registrert informasjon om det er satt krav til fosterforeldre/hjem på grunn av barnets behov.

For 11% av barna i vedtakene fra 2021 er det beskrevet at de tilpasser seg fint til familien de er plassert i ved vedtakstidspunktet (n=7 barn) (se Tabell 23). Dette kan være beredskapshjem, fosterfamilie, eller en annen type plassering utenfor hjemmet.

#4 Barnets mening og involvering

I denne delen beskrives om barnet har talsperson, hvordan barnet blir hørt i nemnda, hva som er barnets mening om saken, og hvor mye nemnda har sagt at de vektlegger barnets mening.

2021

For 2021 rapporteres informasjon fra 179 vedtak (188 barn). Dette utgjør omtrent halvparten av vedtakene avgjort i første halvdel av 2021. Saker med kun ett barn er overrepresenterte i denne delen.

For 34% (n=63 barn) av barna er det oppnevnt talsperson, eller barnet har egen advokat/prosessfullmektig (se Tabell 26).

Sekstite prosent av barna i vedtakene fra 2021 blir hørt om sin mening om saken (n=118 barn) (se Tabell 27). Tjuefire prosent av barna i vedtakene sier sin mening direkte, ved å møte i nemnda, snakke på telefon, skrive et brev eller at de instruerer sin advokat fordi de er part i saken (n=45 barn). Tjuetre prosent av barna gir sin mening indirekte, gjennom talsperson, fosterforeldre eller på en annen måte (n=44 barn). For 15% av barna sier nemnda at barnet er for ungt til å bli hørt.⁷

Barnets mening om saken er gjengitt i 46% av vedtakene fra 2021 (n=86 barn) (se Tabell 28). Tjuetre prosent av barna er positive til det foreslåtte vedtaket (n=43 barn), 12% er negative (n=22 barn) og resten har en uklar eller blandet mening.

For 37% av barna (n=70 barn) har nemnda beskrevet i vedtaket hvilken vekt de har lagt på barnets mening (se Tabell 29). Kun 2% (n=3 barn) av barnas meninger har nemnda tillagt avgjørende vekt, 15% (n=28 barn) har blitt tillagt stor vekt, 14% (n=26) barn har blitt tillagt noe vekt, og resten har blitt tillagt ingen vekt.

2018

For 2018 rapporteres informasjon fra 198 vedtak (299 barn). Dette utgjør over en fjerdedel av vedtakene fra 2018.

For 55% (n=163 barn) av barna er det oppnevnt talsperson, eller barnet har egen advokat/prosessfullmektig (se Tabell 26).

Sekstito prosent av barna i vedtakene fra 2018 blir hørt om sin mening om saken (n=184 barn) (se Tabell 27). Femten prosent av barna sier sin mening direkte, ved å møte i nemnda, snakke på telefon, skrive et brev eller får sin mening formidlet gjennom en partsrepresentant (n=44 barn). Førtito prosent av barna gir sin mening indirekte, gjennom talsperson, fosterforeldre eller på en annen måte (n=127 barn).

Barnets mening om saken er gjengitt i 61 % av vedtakene fra 2018 (n=183 barn) (se Tabell 28). Tjueto prosent av barna er positive til det foreslåtte vedtaket (n=66 barn), 27% er negative (n=81 barn) og resten har en uklar eller blandet mening.

For 51% av barna (n=152 barn) har nemnda beskrevet i vedtaket hvor stor vekt de har tillagt barnets mening (se Tabell 29). Kun 4% (n=13 barn) av barnas meninger har nemnda tillagt avgjørende vekt, 14% (n=41

⁷ I noen av sakene har barnet blitt hørt både direkte og indirekte.

barn) har blitt tillagt stor vekt, 28% (n=85 barn) har blitt tillagt noe vekt, og resten har blitt tillagt ingen vekt.

2008

For 2008 rapporteres informasjon fra 47 vedtak (65 barn). Dette utgjør omtrent 7,5% av vedtakene avgjort i 2008.

For 38% (n=25 barn) av barna er det oppnevnt talsperson, eller barnet har egen advokat/prosessfullmektig (se Tabell 26).

Førti prosent av barna i vedtakene fra 2008 blir hørt om sin mening om saken (n=26 barn) (se Tabell 27). Tolv prosent av barna sier sin mening direkte, ved å møte i nemnda, snakke på telefon, skrive et brev eller får sin mening formidlet gjennom en partsrepresentant (n=8 barn). Tjueni prosent av barna gir sin mening indirekte, gjennom talsperson, fosterforeldre eller på en annen måte (n=19 barn).

Barnets mening om saken er gjengitt i 32% av vedtakene fra 2008 (n=21 barn) (se Tabell 28). Fjorten prosent av barna er negative til det foreslåtte vedtaket (n=14 barn), og resten har en positiv, uklar eller blandet mening.

For 25% av barna (n=16 barn) har nemnda beskrevet i vedtaket hvilken vekt de har lagt på barnets mening (se Tabell 29). Kun 2% (n=1 barn) av barnas meninger har nemnda tillagt avgjørende vekt, 2% (n=1 barn) har blitt tillagt stor vekt, 18% (n=12 barn) har blitt tillagt noe vekt, og resten har blitt tillagt ingen vekt.

#5 Nemndsbehandlingen

I denne delen blir det beskrevet behandlingsform (ordinær nemnd, forenklet behandling, eller utvidet nemnd), hvor lang tid det tok fra søknaden ble sendt inn eller mottatt til vedtaket ble avgjort i nemnda, om det har vært samtaleprosess før saken ble behandlet i nemnda, hvor mange barn vedtakene omhandler, hvem som har partsrettigheter i sakene, om vedtakene ble avgitt under dissens, hvor barnet ble plassert etter at omsorgsovertakelse ble besluttet, og om nemnda omtaler plasseringen som langvarig eller oppvekstplassering.

2021

For 2021 rapporteres informasjon fra 245 vedtak (321 barn). Dette utgjør alle vedtak fra første halvår 2021.

Femtifem prosent av vedtakene ble avgjort med ordinær nemnd (n=135 vedtak), 45% av vedtakene med forenklet behandling (n=110 vedtak), og ingen med utvidet nemnd (se Tabell 30). Det tar i snitt 14 uker fra kommunen sender eller nemnda mottar begjæringen til saken er avgjort, median er 10 uker (se Tabell 31). Det lengste registrerte tidsrommet er 107 uker, og det korteste tidsrommet er 1 uke.

Som nevnt tidligere ble det vedtatt omsorgsovertakelse i 93% av vedtakene (n=229 vedtak) (se Tabell 3). For 45% av vedtakene var det gjennomført en samtaleprosess før nemndsbehandlingen (n=110 vedtak) (se Tabell 32). Tjueto prosent av vedtakene hadde en samtaleprosess uten enighet forut nemndsbehandlingen (n=53 vedtak), og 21% med enighet (n=51 vedtak).

Syttiåtte prosent av vedtakene handler om ett barn (n=192 vedtak) (se Tabell 33). Femten prosent av vedtakene omhandler to barn (n=36 vedtak), og 7% omhandler tre eller flere barn (n=17 vedtak).

Mødrene i 94% av vedtakene har partsrettigheter (n=231 vedtak) (se Tabell 34), det samme gjelder for fedrene i 70% av vedtakene (n=172 vedtak). 14% av barna selv er part i saken (n=45 barn) (se Tabell 35).

Fire prosent av vedtakene fra 2021 ble avgitt med dissens (n=45 vedtak) (se Tabell 36).

I vedtakene blir det besluttet at 71% av barna skal plasseres i fosterhjem som ikke er biologisk familie (n=227 barn) (se Tabell 37). 18% plasseres hos biologisk familie (n=57 barn).

For 5% av barna har nemnda brukt betegnelsen «langvarig» eller «oppvekstplassering» for å beskrive barnets fremtidige plassering (n=16 barn) (se Tabell 38).

2018

For 2018 rapporteres informasjon fra 398 til 742 vedtak (587 til 1070 barn). Dette utgjør over halvparten av hele saksmaterialet for 2018.

Sekstini prosent av vedtakene ble avgjort med ordinær nemnd (n=513 vedtak), 29% av vedtakene med forenklet behandling (n=212 vedtak), og resten med utvidet nemnd (se Tabell 30). Det tar i snitt 11 uker fra begjæring til saken er avgjort, median er ni uker (se Tabell 31). Det lengste registrerte tidsrommet er 162 uker, og det korteste tidsrommet er 1 uke.

Som nevnt tidligere ble det vedtatt omsorgsovertakelse i 90% av vedtakene (n=669 vedtak) (se Tabell 3). For 10% av vedtakene var det gjennomført en samtaleprosess før nemndsbehandlingen (n=38 vedtak) (se Tabell 32). Fire prosent av vedtakene hadde en samtaleprosess uten enighet forut nemndsbehandlingen (n=17 vedtak), og 5% med enighet (n=19 vedtak).

Sekstini prosent av vedtakene handler om ett barn (n=514 vedtak) (se Tabell 33). Tjueen prosent av vedtakene omhandler to barn (n=156 vedtak), og 9% omhandler tre eller flere barn (n=72 vedtak).

I 90% av vedtakene har moren partsrettigheter (n=360 vedtak) (se Tabell 34), det samme gjelder for fedrene i 71% av vedtakene (n=282 vedtak). Elleve prosent av barna selv er part i saken (n=45 barn).

Fem prosent av vedtakene fra 2018 ble avgitt under dissens (n=21 vedtak) (se Tabell 36).

I vedtaket blir det besluttet at 72% av barna skal plasseres i fosterhjem som ikke er biologisk familie (n=422 barn) (se Tabell 37), 12% plasseres hos biologisk familie (n=73 barn).

For 32% av barna har nemnda brukt betegnelsen «langvarig» eller «oppvekstplassering» for å beskrive barnets fremtidige plassering (n=282 barn) (se Tabell 38).

2008

For 2008 rapporteres informasjon fra 47 vedtak (65 barn). Dette utgjør omtrent 7,5% av vedtakene avgjort i 2008.

Syttini prosent av vedtakene ble avgjort med ordinær nemnd (n=37 vedtak), 15% med utvidet nemnd (n=7 vedtak), og resten av vedtakene med forenklet behandling (se Tabell 30). Det tar i snitt 15 uker fra begjæring til saken er avgjort, median er 13 uker (se Tabell 31). Det lengste registrerte tidsrommet er 48 uker, og det korteste tidsrommet er 4 uker. For 20% av vedtakene er ikke informasjonen tilgjengelig (n=13 vedtak).

Som nevnt tidligere ble det vedtatt omsorgsovertakelse i 79% av vedtakene (n=37 vedtak) (se Tabell 3). Sekstiåtte prosent av vedtakene handler om ett barn (n=32 vedtak) (se Tabell 33). Tjueåtte prosent av vedtakene omhandler to barn (n=13 vedtak), og 4% omhandler tre eller flere barn (n=2 vedtak).

Mødrene til 95% av barna i vedtakene har partsrettigheter (n=62 vedtak) (se Tabell 34), det samme gjelder for fedrene til 60% av barna (n=39 vedtak). Elleve prosent av barna selv er part i saken (n=7 barn).

Ni prosent av vedtakene fra 2008 som vi har kartlagt til nå ble avgitt under dissens (n=9 vedtak) (se Tabell 36).

I vedtakene blir det besluttet at 72% av barna skal plasseres i fosterhjem som ikke er biologisk familie (n=21 barn) (se Tabell 37). 11% plasseres i beredskapshjem (n=7 barn).

For 2008 er det ikke kartlagt enda om nemnda omtaler plasseringen som «langvarig» eller «oppvekstplassering».

#6 Bruk av tolk

For hele året 2021 har vi mottatt statistikk fra Fylkesnemndene på om hvor mye det er brukt tolk i nemndsmøtene, dette er ikke informasjon vi har kartlagt ut ifra vedtakene. For 32% av nemndsmøtene som omhandler en §4-12 sak er det brukt tolk (n=88), og for 12% av §4-8 sakene er det brukt tolk (n=7) (se Tabell 39).

#7 Samvær før nemndsbehandlingen

I denne delen beskrives hvor mye samvær har blitt gjennomført før det gjeldende vedtaket, hvordan disse samværene har blitt beskrevet i vedtakene og om det har vært tilsyn under samværene.

2021

For 2021 rapporteres informasjon fra 245 vedtak (321 barn). Dette utgjør hele saksmaterialet for første halvdel av 2021.

For 27% av barna i vedtakene har mor gjennomført det vi antar er alle eller flesteparten av samværene for denne saken om omsorgsovertakelse (n=86 barn) (se Tabell 40). For 25% av barna har moren gjennomført noen samvær (n=79 barn). For 17% av barna i vedtakene har far gjennomført noen av samværene før denne saken om omsorgsovertakelse (n=56 barn), med 15% er det gjennomført det vi antar er alle eller flesteparten av samværene mellom far og barn, og 14% av barna har ikke hatt samvær med faren sin (se Tabell 40). Samvær som ikke har vært gjennomført kan ha blitt avlyst eller foreldrene møtte ikke opp.

For 20% av barna har samværene med mor overveiende vært av god kvalitet (n=64 barn) (se Tabell 41). For 14% av barna er det blandet kvalitet på samværene med mor (n=45 barn), og for 8% er kvaliteten dårlig (n=26 barn). Med far har 11% av barna gode samvær (n=35 barn), 10% har dårlig kvalitet (n=31 barn) (se Tabell 41). For 6% av barna er samvær med far av god kvalitet (n=20 barn).

For samværene før vedtaket fattes har det vært mulighet for tilsyn under samvær med mor for 26% av barna (n=83 barn) (se Tabell 42). For samvær med far har det vært mulighet for tilsyn for 17% av barna (n=53 barn).

2018

For 2018 rapporteres informasjon fra 174 vedtak (203 barn). Dette er omtrent en fjerdedel av saksmaterialet for 2018.

For 32% av barna i vedtakene har mor gjennomført noen av samværene før denne saken om omsorgsovertakelse (n=64 barn) (se Tabell 40). For 13% av barna har moren gjennomført det vi antar er alle eller flesteparten av samværene (n=26 barn). For 19% av barna i vedtakene har far gjennomført noen av samværene før denne saken om omsorgsovertakelse (n=39 barn) (se Tabell 40), for 9% av barna det vi antar er alle eller flesteparten av samværene (n=18 barn) og for noen få barn alle eller ingen samvær. Samvær som ikke har vært gjennomført kan ha blitt avlyst eller foreldrene møtte ikke opp.

For 15% av barna har samværene med mor overveiende vært av dårlig kvalitet (n=31 barn) (se Tabell 41). For 14% av barna er det god kvalitet på samværene med mor (n=28 barn), og for 11% er kvaliteten blandet (n=22 barn). Med far har 7% av barna samvær med blandet kvalitet (n=14 barn), og 7% har dårlig kvalitet (n=15 barn) (se Tabell 41). For 8% av barna er samvær med far av god kvalitet (n=16 barn).

For samværene før vedtaket fattes har det vært mulighet for tilsyn under samvær med mor for 23% av barna (n=46 barn) (se Tabell 42). For samvær med far har det vært mulighet for tilsyn for 15% av barna (n=33 barn).

2008

I vedtakene fra 2008 er det gitt veldig lite informasjon om samvær før nemndsbehandlingen, både frekvens og kvalitet.

#8 Samvær etter nemndsbehandlingen

I denne delen beskrives samværsordningen som er vedtatt av nemnda, om det skal være tilsyn, og om samværsordningen er begrunnet. Statistikk fra Sentralenheten for 2021 presenteres også.

2021

For 2021 rapporteres informasjon fra 245 vedtak for 2021 (321 barn). Dette utgjør hele saksmaterialet for første halvdel av 2021.

Mer enn tre fjerdedeler av barna (76%, n=244 barn) skal ha samvær med minst én forelder etter vedtaket (se Tabell 43). Førtiseks prosent av barna skal ha samvær med både far og mor (n=147 barn), separat eller sammen, mens 25% bare skal ha samvær med mor (n=79 barn). Fire prosent skal ha samvær bare med far (n=14 barn). For 7% av barna er det ikke besluttet samvær med far (n=24 barn), 4% skal ikke ha samvær mor (n=14) (se Tabell 44). For de 24% av barna der det ikke blir vedtatt at det skal være eller ikke skal være samvær (n=77 barn), kan det være at saken ikke ble godkjent i nemnda og det ikke ble omsorgsovertakelse, eller at samværsfrekvens blir vedtatt i en annen sak eller prosess, eller på et senere tidspunkt.

Om en ser alle samvær under ett, og legger til grunn at foreldrene har separate samvær, er det mest vanlige at et barn har 10-12 samvær i året med sine biologiske foreldre (n=68 barn) (se Tabell 45). Den nest mest vanlige frekvensen er 22 til 24 samvær i året, og totalt antall samvær er da jevnt fordelt mellom foreldrene (siden ingen er registrert med 13 eller flere samvær i året). 13 til 15 samvær i året er vedtatt for 11% av barna (n=36 barn), og da er det vanlig at én forelder har 13 eller flere samvær og den andre ingen, en, eller to.

For 43% av barna er det gitt samvær med mor med mulighet for tilsyn (n=139 barn) (se Tabell 47), for 26% er det uten tilsyn (n=85 barn). For 31% av barna er samværet med far med tilsyn (n=100 barn), for 17% er det med tilsyn (n=55 barn).

Det er gitt en begrunnelse for samværet med mor for 76% av barna (n=243 barn) (se Tabell 48), hva begrunnelsen består av vil bli kartlagt etter hvert. For far sine samvær er det gitt begrunnelse for 58% av barna (n=186 barn).

2018

For 2018 rapporteres informasjon fra 539 vedtak for 2018 (728 barn). Dette utgjør 73% av vedtakene avgjort i 2018.

De aller fleste (94%, n=685 barn) av barna skal ha samvær med minst én forelder etter vedtaket (se Tabell 43). For 58% av barna gjelder dette samvær med både far og mor (n=425 barn), for 29% av barna er det bare samvær med mor (n=213 barn) mens 6% skal ha samvær bare med far (n=47 barn). For 3% av barna ble det ikke bestemt noe om samvær (n=20 barn) (se Tabell 43). Det kan være at saken ikke ble godkjent i nemnda og det ikke ble omsorgsovertakelse, eller at samværsfrekvens blir vedtatt i en annen sak eller på et senere tidspunkt. Seks prosent av barna skal ikke ha samvær med far (n=52 barn), mens 4% ikke skal ha samvær med mor (n=36 barn) (se Tabell 44).

Om en ser alle samvær under ett, og legger til grunn at foreldrene har separate samvær, er det mest vanlige at et barn har 4 til 6 samvær i året med sine biologiske foreldre (n=201 barn) (se Tabell 45). Ti til tolv samvær i året er vedtatt for 24% av barna (n=174 barn), mens 20% har 7 til 9 samvær i året (n=147 barn). Omtrent 17% av barna (n= 125 barn) har 13 eller flere samvær i året.

For 44% av barna er det gitt mulighet for tilsyn under samværene med mor (n=89 barn), for 24% av barna vil samværet med mor være uten tilsyn (n=48 barn) (se Tabell 47). For 29% av barna er samværet med far med mulighet for tilsyn (n=59 barn), for 16% er det uten tilsyn (n=32 barn).

Det er gitt en begrunnelse for samværet med mor for 76% av barna (n=155 barn) (se Tabell 48), hva begrunnelsen består av vil bli kartlagt etter hvert. For far sine samvær er det gitt begrunnelse for 53% av barna (n=108 barn).

2008

For 2008 rapporteres informasjon fra 47 vedtak fra 2008 (65 barn). Dette utgjør omtrent 7,5% av vedtakene avgjort i 2008.

For 66% av barna vil det bli samvær med mor etter omsorgsovertakelsen, frekvensen er hittil ikke kartlagt, men vil fremkomme av vedtakene (n=43 barn) (se Tabell 46). For 35% av barna vil det bli samvær med far (n=23 barn). Det er gitt lite informasjon om tilsyn i samværene etter vedtak for vedtakene fra 2008.

Det er gitt en begrunnelse for samværet med mor for 65% av barna (n=42 barn) (se Tabell 48), hva begrunnelsen består av vil bli kartlagt etter hvert. For far sine samvær er det gitt begrunnelse for 37% av barna (n=24 barn).

Fylkesnemndenes statistikk for 2021

I fylkesnemndenes årsrapport for 2021 er det oppgitt fylkesnemndenes registrering av samvær i saker om omsorgsovertagelse. Det gjelder førstegangsutmåling av samvær mellom foreldre og barn. Fylkesnemndene har delt opp samvær for mor, for far, og samvær samlet, se hhv. Tabell 55, Tabell 56 og Tabell 57.

VEDLEGG TIL RAPPORT OM FYLKESNEMNDENES AVGJØRELSER OM OMSORGSOVERTAGELSER AV BARN OG UNGE – 2021, 2018, OG 2008

Vedlegg del 1 – Funn fra BARN-NEMND-prosjektet

Som nevnt i innledningen til notatet, er arbeidet med å kartlegge informasjon pågående. Det betyr at for forskjellige tema så er det forskjellige antall vedtak som er kartlagt på tidspunktet for publisering av denne rapporten. Vi har for en del tema og kategorier kartlagt de fleste avgjørelsene fra 2018 og alle vedtak fra første halvdel av 2021 (se Tabell 1). For andre temaer og kategorier er det kun kodet mellom 8% og 13% av vedtakene (se Tabell 2). For en del koder er det kartlagt et antall vedtak som ligger mellom disse to ytterpunktene. Antall vedtak som er kartlagt for hver kode er oppgitt i teksten samt i tabellene.

Tabell 1 – Størst antall kodete vedtak og antall barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Antall kodete vedtak og antall barn	2008		2018		2021 1. halvår	
	N	%	N	%	N	%
Totalt antall vedtak i prosjektet	620		742		245	
Størst antall kodete vedtak, % av vedtak i prosjektet	47	8 %	726	100 %	245	100 %
Antall barn i disse kodete vedtakene	65		1070		321	

Tabell 2 - Minst antall kodete vedtak og antall barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Minst antall kodete vedtak og antall barn	2008		2018		2021 1. halvår	
	N	%	N	%	N	%
Totalt antall vedtak i prosjektet	620		742		245	
Minst antall kodete vedtak, % av vedtak i prosjektet	47	8 %	91	13 %	20	8 %
Antall barn i disse kodete vedtakene	65		136		29	

Noen av tabellene vil ikke samlet sett komme opp i 100%. Dette er fordi vi ofte har kartlagt tilstedeværelse av et tilfelle, men ikke fraværet. Det vil si at når vi for eksempel rapporterer antall barn som har hatt tidligere plasseringer (se Tabell 12), registrerer vi bare de som har hatt dette, og ikke de som ikke har blitt plassert tidligere. Det vil si at når prosenter mangler for å nå 100%, har vi ikke hatt grunnlag i vedtakene for å registrere informasjon.

Noen av kodene er ikke gjensidig utelukkende, for eksempel «foreldres risikofaktorer» (se Tabell 20 og Tabell 21). Det vil si at flere alternativ kan være registrerte for samme vedtak/barn/forelder. I slike tilfeller vil samlede prosenter overstige 100%.

#1 Hvem er barna i omsorgsovertakelsene: tabeller og kodebeskrivelser

[Klikk på årstallene for å gå tilbake til teksten for 2021, 2018, og 2008.](#)

Tabell 3 - Sakens utfall, N=vedtak 2008, 2018, 2021 1. halvår

Sakens utfall, N=vedtak	2008 N=47		2018 N=742		2021 1. halvår N=245	
	N	%	N	%	N	%
Godkjent	37	79 %	669	90 %	229	93 %
Ikke godkjent	8	17 %	58	8 %	15	6 %
Delvis	2	4 %	15	2 %	1	0 %

Kodebeskrivelse: Om forslaget til vedtak blir godkjent eller avvist. Verdier:

- godkjent
- avvist
- delvis (gjelder BARE for de sakene med flere barn, der det blir gjort vedtak for noen, men ikke alle)

Tabell 4 - Nyfødtplasseringer og kombo-vedtak, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Nyfødtplasseringer og kombo-vedtak, N=barn	2008 N=65		2018 N=1070		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Prosesen for omsorgsovertakelse begynner når barnet er nyfødt	0	0 %	85	8 %	23	7 %
Kombo-vedtak (omsorgsovertakelse + institusjonsplassering)	0	0 %	5	0 %	1	0 %

Kodebeskrivelse nyfødtplassering: om barnet plasseres rett fra sykehuset, eller innen 30 dager fra fødsel. Inkluderes også om barn og foreldre har bodd på foreldre-barn institusjon lengre enn 30 dager, om de flyttet inn rett fra sykehuset.

Kodebeskrivelse kombo-vedtak: saker som omhandler omsorgsovertakelse med plassering i institusjon.

Tabell 5 - Barnets alder ved vedtak, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Barnets alder ved vedtak, N=barn	2008 N=65		2018 N=1070		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Yngre enn 1 år	1	2 %	110	10 %	29	9 %
1-3 år	15	23 %	146	14 %	43	13 %
4-6 år	6	9 %	185	17 %	50	16 %
7-9 år	13	20 %	241	23 %	60	19 %
10-12 år	12	19 %	164	15 %	53	17 %
13-15 år	5	8 %	170	16 %	68	21 %
16-17 år	6	9 %	54	5 %	18	6 %
Informasjon mangler (Lovdata vedtak)	7	11 %	0	0 %	0	0 %
	År		År		År	
gjennomsnitt	8,1		7,6		8,3	

median	8	8	8
--------	---	---	---

Kodebeskrivelse: Barnets alder når gjeldende vedtak tas. Beregnes vha. barnets fødselsdato og dato for når vedtaket tas.

Tabell 6 - Barnas kjønn, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Barnas kjønn, N=barn	2008 N=65		2018 N=1070		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Gutter	27	42 %	558	52 %	170	53 %
Jenter	38	59 %	512	48 %	151	47 %

Kodebeskrivelse: Barnets kjønn. Om barnet omtales som han/hun eller tydelig kjønnete navn kan brukes som indikatorer på kjønn. Verdier:

- gutt
- jente

Tabell 7 - Barnets alder ved 1. involvering av barnevernet, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Barnets alder ved 1. involvering av barnevernet, N=barn	2008 N=65		2018 N=1070		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Før fødsel	2	3 %	164	15 %	48	15 %
Yngre enn 1 år	14	22 %	260	24 %	88	27 %
1-3 år	20	31 %	221	21 %	80	25 %
4-6 år	4	6 %	145	14 %	41	13 %
7-9 år	3	5 %	82	8 %	22	7 %
10-12 år	4	6 %	68	6 %	21	7 %
13-15 år	0	0 %	40	4 %	10	3 %
15-17 år	1	2 %	9	1 %	2	1 %
Informasjon mangler	17	27 %	81	8 %	9	3 %
	År		År		År	
gjennomsnitt	3,2		3,9		3,5	
median	2		2		2	

Kodebeskrivelse: Barnets alder ved barnevernets første involvering. Beregnes vha. barnets fødselsdato og dato for første bekymringsmelding om familien eller første involvering av barnevernet. Må gjelde barna, ikke mindreårige foreldre. Må gjelde minst ett av barna som omhandles i saken. Inkluderer også når foreldrene (eller barnet selv) har tatt kontakt med barnevernet (også gjennom andre, som fastlege eller familiemedlemmer). Om bekymringsmeldingen omhandler søsken og skjer når barnet ikke er født enda, kodes barnets fødselsdato. Dette gjelder også når det mangler dato for når meldingen ble gitt, men det er tydelig at det er før fødsel. Når meldingen omhandler det ufødte barnet eller den gravide moren, kodes den datoen, selv om den er før fødsel. Inkluderer bekymringsmeldinger/kontakt med barnevernet i andre land enn Norge.

Tabell 8 - Barnets alder ved 1. plassering, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Barnets alder ved 1. plassering, N=barn	2008 N=65		2018 N=1070		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Mindre enn 1 år	5	8 %	157	15 %	56	17 %
1-3 år	9	14 %	161	15 %	47	15 %
4-6 år	4	6 %	159	15 %	56	17 %
7-9 år	7	11 %	172	16 %	50	16 %
10-12 år	7	11 %	112	10 %	34	11 %
13-15 år	1	2 %	105	10 %	37	12 %
15-17 år	3	5 %	16	1 %	4	1 %
Informasjon mangler	29	45 %	185	17 %	37	12 %
	År		År		År	
gjennomsnitt	6,5		6,1		6,1	
median	6,5		6		6	

Kodebeskrivelse: Barnets alder ved første plassering utenfor hjemmet. Beregnes vha. barnets fødselsdato og dato for den første plasseringen av barnet, f.eks. akutt plassering. Bare plasseringer gjort av barnevernet/tilsvarende myndighet i andre land gjelder. Plasseringer i videre familie uten involvering av barnevernet registreres ikke. Inkluderer plasseringer (f.eks. akutt plasseringer) som senere blir påklaget og klagen vinner frem. Inkluderer plasseringer i andre land enn Norge. Om dato for vedtak og iverksetting avviker, kodes dato for iverksetting. Eksempel: beslutning om akuttvedtak tas 01.12, barnet flyttes 03.12 – da kodes 03.12. Om det bare blir oppgitt dato for vedtak, kodes den datoen.

Tabell 9 - Barnets alder ved 1. omsorgsovertakelse, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Barnets alder ved 1. omsorgsovertakelse, N=barn	2008 N=65		2018 N=1070		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Informasjon mangler/ ingen omsorgsovertakelser før gjeldende sak	64	98 %	1043	97 %	307	96 %
	År		År		År	
gjennomsnitt	0		3,9		3,9	
median	0		2		3,5	

Kodebeskrivelse: Barnets alder ved første omsorgsovertakelse, om det skjedde en omsorgsovertakelse for gjeldende vedtak. Beregnes vha. barnets fødselsdato og dato for den første omsorgsovertakelsen. Ingenting registreres om dommen omhandler den 1. omsorgsovertakelsen i barnets liv. Om dato for vedtak og iverksetting avviker, kodes dato for iverksetting. Eksempel: beslutning om omsorgsovertakelse tas 01.12, barnet flyttes 25.12 – da kodes 25.12. Om det bare blir oppgitt dato for vedtak, kodes den datoen.

Tabell 10 - Tid fra 1. bekymringsmelding/første involvering av barnevernet til nemndsbehandling i måneder eller år (N=barn) 2008, 2018, 2021 1. halvår

Tid fra 1. bekymringsmelding/første involvering av barnevernet til nemndsbehandling i måneder eller år, N=barn	2008 N=65		2018 N=1070		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Mindre enn 6 måneder	5	8 %	85	8 %	27	8 %
7 måneder - opp til 1 år	3	5 %	123	11 %	20	6 %
1-3 år	11	17 %	223	21 %	60	19 %
4-6 år	11	17 %	262	24 %	80	25 %
Mer enn 6 år	18	28 %	296	28 %	125	39 %
Informasjon mangler	17	27 %	81	8 %	9	3 %
	År/ måneder		År/ måneder		År/ måneder	
høyest (år)	13,7		18,3 ⁸		16,7	
lavest (måneder)	2		1		1	
gjennomsnitt (år)	5,5		4,5		5,5	
median (år)	5,3		3,7		5	

Kodebeskrivelse: Beregnes vha. dato for gjeldende vedtak, og dato for første bekymringsmelding eller annen involvering. Se også beskrivelse for Tabell 7.

Tabell 11 - Startskudd akutt plassering, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Startskudd akutt plassering, N=barn	2008 N=65		2018 N=587		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Ikke akutt plassering	51	78 %	500	85 %	261	81 %
Akutt plassering	9	14 %	63	11 %	53	17 %

Kodebeskrivelse: Om den gjeldende saken startet med en akutt plassering. Verdier:

- Akutt plassering: om første tiltak i saken er en akutt plassering, inkluderer akutt plassering på institusjon.
- Ikke akutt plassering: om første tiltak i saken er noe annet enn en akutt plassering. Undersøkelse uten hjelpetiltak etterpå teller også som "tiltak".

Tabell 12 - Tidligere plasseringer, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Tidligere plasseringer, N=barn	2008 N=65		2018 N=728		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Minst en tidligere plassering	14	22 %	234	32 %	138	43 %
1 plassering	8	12 %	158	22 %	94	29 %
2 plasseringer	5	8 %	58	8 %	29	9 %
3 plasseringer	1	2 %	9	1 %	7	2 %

⁸ 1. bekymringsmelding i saken kom før barnet var født.

4 plasseringer	0	0 %	4	1 %	3	1 %
5 plasseringer	0	0 %	5	1 %	2	1 %
6 plasseringer	0	0 %	0	0 %	2	1 %
7 plasseringer	0	0 %	0	0 %	1	0 %

Kodebeskrivelse: Om det har vært andre barnevernplasseringer (i institusjoner, akutt-plasseringer, langsiktige plasseringer som har endt) for dette barnet. Inkluderer IKKE nåværende plassering. Dvs. når barnet har blitt flyttet fra biologiske foreldre til nåværende plasseringer, finnes det ingen tidligere plasseringer. Om barnet flyttes fra biologiske foreldre til et beredskapshjem, så til nåværende plassering, kodes én tidligere plassering. Inkluderer IKKE plasseringer i familiehjem med biologiske foreldre.

Tabell 13 - Barnets behov, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Barnets behov, N=barn	2008 N=65		2018 N=299		2021 1. halvår N=29	
	N	%	N	%	N	%
Psykososiale utfordringer	26	40 %	119	40 %	18	62 %
Sårbarhet	29	45 %	127	42 %	18	62 %
Skolevansker	20	31 %	102	34 %	10	34 %
Psykisk helse	10	15 %	58	19 %	9	31 %
Barnets utvikling	11	17 %	89	30 %	8	28 %
Tilknytningsvansker	8	12 %	39	13 %	5	17 %
Fysiske helseutfordringer	12	18 %	41	14 %	4	14 %
Kognitive begrensninger	3	5 %	12	4 %	3	10 %
Lovbrudd	2	3 %	4	1 %	0	0 %
Nåværende rusmisbruk	2	3 %	4	1 %	0	0 %
Rømming vagabondering	2	3 %	4	1 %	0	0 %
Salg av seksuelle tjenester	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Tidligere rusmisbruk	0	0 %	0	0 %	0	0 %

[Klikk på årstallene for å gå tilbake til teksten for 2021: Hvilke behov har barnet?, 2018: Hvilke behov har barnet?, og for 2008: Hvilke behov har barnet?.](#)

Kodebeskrivelse: barnets behov har en rekke underkategorier:

- Tilknytningsvansker: Diagnostiserte tilknytningsvansker eller klare utfordringer med tilknytning. Ofte beskrevet med dårlig tilknytning eller desorganisert tilknytning.
- Barnets utvikling: Barnet har saktere utvikling enn normalt eller viser "skjevutvikling".
- Sårbarhet: Barnet er beskrevet som generelt sårbar/med en sårbarhet eller med behov uten spesifisering hva denne sårbarheten eller behovet består av. Om sårbarheten er en konsekvens av en annen faktor (for eksempel tilknytningsvansker) kodes bare den faktoren, ikke «sårbarhet». Inkluderer når det nevnes at barnet har en potensiell sårbarhet som kan vise seg senere (som medfødte sårbarheter eller grunnet tidligere opplevelser/stress). Inkluderer når barnet har tidligere traumer som gir en sårbarhet/utfordringer nå.
- Fysiske helseutfordringer: Barnet har utfordringer med fysisk helse, som bevegelseshemming eller kronisk sykdom.
- Psykososiale utfordringer: Om barnet har utfordringer relatert til dets atferd i sosiale situasjoner. Dette kan vise seg gjennom utagering, aggresjon (inkl. trusler), depresjon, sosial isolering eller vansker med å etablere kontakt. Inkluderer vansker med å leke med andre barn, å unndra seg voksnes omsorg, ukritisk til voksne, vold mot egne familiemedlemmer, konflikter mellom foreldre og barnet, og avvikende atferd. Inkluderer atferd/hendelser på skolen eller i barnehagen.
- Kognitive begrensninger: Her kodes saker der barnet har klare kognitive begrensninger. Dette kan omfatte alt fra alvorlig psykisk utviklingshemning til reduserte kognitive evner. Det er ofte henvist

til WAIS-test eller andre IQ-tester, og det kodes når resultatene av disse er under normalen. Dysleksi inkluderes ikke, med mindre det er beskrevet som alvorlig og med konsekvenser for dagliglivet.

- Psykisk helse: Her kodes saker der barnet har et klart psykisk helseproblem. Psykiatriske lidelser som angst, depresjon, schizofreni og andre personlighetsforstyrrelser. Inkluderer også selvskading, suicidalitet og selvmordsforsøk. Inkluderer ADHD. Noen diagnoser er varige, andre er av mer kortvarig karakter.
- Tidligere rusmisbruk: Misbruk av alkohol og/eller stoffer/medisiner som er avsluttet og ligger flere år tilbake i tid.
- Nåværende rusmisbruk: Misbruk av alkohol eller lovlig medisin, eller bruk av ulovlige stoffer.
- Rømming/vagabondering: Når barnet stikker av fra hjem, omsorgshjem eller institusjon. Inkluderer blant annet rømming til venner eller til rusmiljø. Inkluderer når barnet er vekke én natt, og lengre. Inkluderer ikke om barnet er vekke noen timer.
- Lovbrudd: Ulovlig handlinger og dømte lovbrudd. Inkluderer blant annet hærverk, vold (mot andre enn egen familie), salg av narkotika. Inkluderer ikke trusler.
- Salg av seksuelle tjenester: Utførelse av seksuelle tjenester mot penger eller andre ting av verdi, som f.eks. narkotika.
- Skolevansker: Problemer på skolen av faglig art. Inkluderer også stort fravær og konsentrasjonsvansker. Sosiale utfordringer kodes til «psykososiale utfordringer».

#2 Familie og foreldre: tabeller og kodebeskrivelser

[Klikk på årstallene for å gå tilbake til teksten for 2021, 2018, og 2008.](#)

Informasjonen kartlagt her er om biologiske foreldre (inkluderer ikke steforeldre). Der barnet har blitt adoptert fra utlandet i ung alder og nå er del i en omsorgsovertakelsessak, blir informasjon for adoptivforeldrene kartlagt.

Tabell 14 - Alder mor (år), N=vedtak 2008, 2018, 2021 1. halvår

Alder mor (år), N=vedtak	2008		2018		2021 1. halvår	
	N	%	N	%	N	%
Informasjon mangler	28	44 %	416	56 %	141	58 %
	År		År		År	
høyest	44		57		52	
lavest	18		17		15	
gjennomsnitt	32,9		33,7		35,8	
median	32		33		36	

Kodebeskrivelse: mors alder ved vedtakstidspunkt. Beregnet vha. vedtakets dato og foreldres fødselsdato, eller alder i år når denne er oppgitt.

Tabell 15 - Alder far (år), N=vedtak 2008, 2018, 2021 1. halvår

Alder far (år), N=vedtak	2008		2018		2021 1. halvår	
	N	%	N	%	N	%
Informasjon mangler	32	50 %	501	68 %	172	70 %
	År		År		År	
høyest	50		77		76	
lavest	23		18		15	

gjennomsnitt	40,3		39,9		40,6	
median	41		39		40	

Kodebeskrivelse: fars alder ved vedtakstidspunkt. Beregnet vha. vedtakets dato og foreldres fødselsdato, eller alder i år når denne er oppgitt.

Tabell 16 - Søskenflokk, N=vedtak 2008, 2018, 2021 1. halvår

Søskenflokk (antall søsken i familien som bor sammen, inkluderer barnet saken handler om), N=vedtak	2008 N=47		2018 N=539		2021 1. halvår N=245	
	N	%	N	%	N	%
2 søsken	21	45 %	126	23 %	46	19 %
3 søsken	2	4 %	54	10 %	25	10 %
4 søsken	0	0 %	19	4 %	6	2 %
5 søsken	0	0 %	4	1 %	0	0 %
6 søsken	0	0 %	5	1 %	1	0 %
Uklart	0	0 %	2	0 %	7	3 %

Kodebeskrivelse: Antall barn i den biologiske søskenflokk. Inkluderer søsken som det bestemmes over i gjeldende sak. Inkluderer halvsøsken som bor sammen med barnet som omhandles i gjeldende sak. Inkluderer søsken, stesøsken og halvsøsken som har bodd sammen i nær fortid (ca. 6 måneder). Halvsøsken som bor en annen plass inkluderes ikke. Søsken over 18 år inkluderes ikke.

Tabell 17 - Farskap, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Farskap, N=barn	2008 N=65		2018 N=136		2021 1. halvår N=29	
	N	%	N	%	N	%
Farskap kjent	38	58 %	125	92 %	28	97 %
Farskap ukjent	1	2 %	13	10 %	1	3 %
Farskap omstridt	0	0 %	2	1 %	0	0 %

Kodebeskrivelse: om farskapet til barnet er kjent. Verdier:

- Farskap kjent: Om far er kjent og nevnt i dommen. Om faren er kjent og ikke omstridt, kodes det som «kjent» selv om han ikke står på fødselsattesten.
- Farskap ukjent.
- Farskap omstridt: brukes når én far eller flere fedre er nevnt, men det er omstridt hvem som er faren.

Tabell 18 - Foreldreansvar, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Foreldreansvar, N=barn	2008 N=65		2018 N=143		2021 1. halvår N=29	
	N	%	N	%	N	%
Begge	23	35 %	93	65 %	18	62 %
Bare mor	20	31 %	38	27 %	10	34 %
Bare far	1	2 %	5	3 %	0	0 %
Annet	0	0 %	4	3 %	0	0 %

Kodebeskrivelse: Hvem av foreldrene som har det formelle/juridiske foreldreansvaret. Verdier:

- Begge
- Bare mor
- Bare far

Tabell 19 - Foreldrenes samtykke til vedtaket, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Foreldrenes samtykke til vedtaket, N=barn	2008 N=65		2018 N=587		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Mor						
Samtykker ikke	52	80 %	366	62 %	157	49 %
Samtykker	12	18 %	159	27 %	127	40 %
Uklart eller delvis	0	0 %	11	2 %	8	2 %
Far						
Samtykker ikke	26	40 %	273	47 %	102	32 %
Samtykker	8	12 %	135	23 %	107	33 %
Uklart eller delvis	2	3 %	16	3 %	8	2 %

Kodebeskrivelse: Om biologiske foreldre samtykker til forslagene til vedtak som blir gitt. Verdier:

- Samtykker (når forelderen samtykker til forslaget til vedtak)
- Samtykker ikke (når forelderen ikke samtykker til noen deler av forslaget)
- Uklart/delvis (om det er uklart om forelderen samtykker eller ikke, og når samtykket gis til deler av forslaget, eller når forelderen gir betingelser for samtykke)

Tabell 20 - Mor risikofaktorer, N=vedtak 2008, 2018, 2021 1. halvår

Mor risikofaktorer, N=vedtak	2008 N=47		2018 N=198		2021 1. halvår N=20	
	N	%	N	%	N	%
Manglende foreldreegenskaper	43	91 %	147	74 %	19	95 %
<i>Mangler i foreldreegenskaper</i>	42	89 %	134	67 %	16	80 %
<i>Kaotisk livsførsel</i>	11	23 %	52	26 %	13	65 %
<i>Økonomiske mangler</i>	8	17 %	20	10 %	5	25 %
<i>Mangler boforhold</i>	10	21 %	22	11 %	2	10 %
Psykisk helse	25	53 %	84	42 %	14	70 %
Foreldres aggressive atferd	4	9 %	24	12 %	9	45 %
Kriminalitet	6	13 %	7	4 %	8	40 %
Stoff og alkoholmisbruk	22	47 %	48	24 %	8	40 %
<i>Narkotikamisbruk</i>	16	34 %	31	16 %	8	40 %
<i>Alkoholmisbruk</i>	6	13 %	11	6 %	1	5 %
<i>Tidligere misbruk</i>	1	2 %	10	5 %	0	0 %
<i>Uspesifisert stoffmisbruk</i>	1	2 %	0	0 %	0	0 %
Forhistorie med BV	5	11 %	22	11 %	7	35 %
Barn i BV	0	0 %	21	11 %	6	30 %
Fysiske utfordringer	7	15 %	26	13 %	4	20 %
Kognitive begrensninger	5	11 %	12	6 %	4	20 %
Vold	7	15 %	26	13 %	4	20 %
Manglende interesse i barnet	5	11 %	0	0 %	2	10 %
Usikker oppholdsrett	1	2 %	6	3 %	1	5 %

Kodebeskrivelse: Foreldres risikofaktorer. Verdier:

- Stoff- og alkoholmisbruk: Det kodes til subkategoriene. Misbruk som ligger kort tid tilbake kodes. Misbruk som ligger lang tid tilbake, kodes ikke. Følgende fire subkategorier:
 - o Uspesifisert stoffmisbruk: Bruk/misbruk av uspesifiserte stoffer.

- Narkotikamisbruk: Bruk av ulovlige stoffer som marijuana, opiater o.l. Misbruk av lovlig stoffer som sovemidler o.l.
- Alkoholmisbruk: Misbruk av alkohol. Inkluderer når bruk av alkohol fører til utagering, aggresjon eller tap av kontroll.
- Tidligere misbruk: Misbruk av alkohol og/eller stoffer/medisiner som er avsluttet og ligger flere år tilbake i tid. Viktig at misbruket er avsluttet før barn/barna ble født.
- Psykisk helse: saker der forelderen har et klart psykisk helse-problem. Psykiatriske lidelser som angst, depresjon, schizofreni og andre personlighetsforstyrrelser. Inkluderer også selvskading, suicidalitet og selvmordsforsøk. Inkluderer ADHD. Noen diagnoser er varige, andre er av mer kortvarig karakter. Inkluderer når nemnda uttrykker bekymring over forelderens psykiske helse.
- Kognitive begrensninger: saker der forelderen har klare kognitive begrensninger. Dette kan omfatte alt fra alvorlig psykisk utviklingshemning til reduserte kognitive evner. Det er ofte henvist til WAIS-test eller andre IQ-tester, og det kodes når resultatene av disse er under normalen. Dysleksi inkluderes ikke, med mindre det er beskrevet som alvorlig og med konsekvenser for dagliglivet.
- Fysiske utfordringer: saker der forelderen har fysiske utfordringer, som en fysisk utviklingshemning, kroniske sykdommer eller skader.
- Forhistorie med BV: Det skal kodes for denne koden når mor/far har vært plassert utenfor hjemmet som mindreårig, og/eller om de har mottatt hjelpetjenester i hjemmet. Det skal ikke kodes når det har vært bekymringsmeldinger eller undersøkelser uten at det har ført til tjenester eller omsorgsovertakelse.
- Mangler i foreldreegenskaper: Det kodes til subkategoriene. Følgende fire subkategorier:
 - Mangler i foreldreegenskaper: helhetsvurderinger av foreldrenes evner til å gi god nok omsorg. Dette kan inkludere eksempelvis mangler på å tolke situasjoner, mangler i å håndtere dagliglivet, dårlig samhandling med barnet, dårlig emosjonell kontakt med barnet, umodenhet, angst og konflikt, mangel på endringsvilje, mangel på evnen til å se barnets behov, mangel på evne til å skjerme barnet fra voksnes problem, irrasjonell beslutningstaking.
 - Kaotisk livsførsel: Familiens hushold mangler stabilitet, eksempelvis at mor skifter ofte ut partnerne sine, foreldrene ikke kan holde på jobber, ustabil forhold mellom foreldrene, problemer med å følge opp byråkratiske oppgaver eller å sørge for at barna går på skolen eller møter på legeavtaler.
 - Mangler i boforhold: Trangbodd husrom, hjemløshet, svært skitne husrom, husrom som ikke egner seg for barn.
 - Økonomiske mangler. Fattigdom eller finansielle problem. Inkluderer ikke økonomisk verge.
- Manglende interesse i barnet: Forelder, ofte far, som ikke viser interesse i barnet. Eksempelvis gjennom å ikke delta på samvær selv om de har muligheten, eller tydelig gi uttrykk for at de ikke er interesserte.
- Barn i barnevernet: Gjelder barn til forelderen som IKKE bestemmes over i gjeldende vedtak. Her kodes det om forelderen har andre barn som barnevernet har overtatt omsorgen for. Frivillige plasseringer og familieplasseringer inkluderes når barnevernet har vært involvert i plasseringen.
- Barnets helse: Koden inkluderer argument for at barnet har økt omsorgsbehov som foreldrene ikke klarer å møte. Dette kan for eksempel skyldes traumer, medfødte behov eller abstinenser ved fødsel. Viktig at barnets behov settes i sammenheng med foreldrenes omsorgsevne.
- Vold: Vold i hjemmet eller rettet mot barnet, søsken eller annen forelder/partner. Inkluderer mistenkelige skader på barnet eller andre barn i hjemmet. Inkluderer anklager om seksuelle overgrep. Koden gjelder forelderen som utøver volden/er anklaget.
- Foreldres aggressive atferd: Aggressive atferd fra forelder (i fravær av etablert vold). Kan være rettet mot barnet eller partner. Ofte rettet mot sosialarbeidere, lærere, helsearbeidere osv. Inkluderer trusler og skriftlig aggresjon. Om det bare beskrives voldelige episoder, kodes det bare for vold og ikke aggresjon. Om det beskrives separate episoder der det er bare aggresjon i noen og vold i andre, kodes det både for aggresjon og vold.
- Usikker oppholdstillatelse: Saker der forelderen ikke har oppholdstillatelse eller står i fare for å miste denne. Inkluderer også saker der forelderen skal utvises, eller av andre grunner står i høy risiko for å forlate landet.

- Kriminalitet: Saker der forelderen har kriminell bakgrunn, er eller har vært i fengsel, begår kriminelle handlinger.

Tabell 21 - Far risikofaktorer, N=vedtak 2008, 2018, 2021 1. halvår

Far risikofaktorer, N=vedtak	2008 N=47		2018 N=198		2021 1. halvår N=20	
	N	%	N	%	N	%
Manglende foreldreegenskaper	21	45 %	90	45 %	10	50 %
<i>Mangler i foreldreegenskaper</i>	21	45 %	80	40 %	7	35 %
<i>Kaotisk livsførsel</i>	4	9 %	24	12 %	5	25 %
<i>Mangler boforhold</i>	1	2 %	10	5 %	3	15 %
<i>Økonomiske mangler</i>	3	6 %	13	7 %	2	10 %
Stoff og alkoholmisbruk	12	26 %	36	18 %	7	35 %
<i>Narkotikamisbruk</i>	5	11 %	24	12 %	6	30 %
<i>Alkoholmisbruk</i>	6	13 %	9	5 %	1	5 %
<i>Uspesifisert stoffmisbruk</i>	2	4 %	0	0 %	1	5 %
<i>Tidligere misbruk</i>	1	2 %	9	5 %	0	0 %
Psykisk helse	6	13 %	51	26 %	6	30 %
Vold	9	19 %	41	21 %	6	30 %
Foreldres aggressive atferd	1	2 %	23	12 %	5	25 %
Kriminalitet	1	2 %	25	13 %	5	25 %
Manglende interesse i barnet	4	9 %	6	3 %	5	25 %
Barn i BV	0	0 %	8	4 %	3	15 %
Fysiske utfordringer	0	0 %	15	8 %	3	15 %
Barnets helse	1	2 %	3	2 %	1	5 %
Usikker oppholdsrett	1	2 %	7	4 %	1	5 %
Forhistorie med BV	1	2 %	6	3 %	0	0 %
Kognitive begrensninger	0	0 %	9	5 %	0	0 %

Kodebeskrivelse: se kodebeskrivelse under Tabell 20.

#3 Barnas behov for omsorgsovertakelse: tabeller og kodebeskrivelser

[Klikk på årstallene for å gå tilbake til teksten for 2021, 2018, og 2008.](#)

Tabell 22 - Plassert rett fra sykehuset, N=barn, 2008, 2018, 2021 1. halvår

Plassert rett fra sykehuset, N=barn	2008 N=65		2018 N=728		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Plassert rett fra sykehuset	2	3 %	39	5 %	17	5 %

Kodebeskrivelse: Om barnet har blitt plassert med fosterfamilie eller i en institusjon rett fra sykehuset, uten å dra hjem med biologiske foreldre og uten å et opphold med biologiske foreldre i et familiehjem.

Tabell 23 - Barnet tilpasser seg ny familie, N=barn, 2008, 2018, 2021 1. halvår

Barnet tilpasser seg ny familie, N=barn	2008 N=65		2018 N=299		2021 1. halvår N=188	
	N	%	N	%	N	%
Barnet tilpasser seg ny familie	7	11 %	76	25 %	63	34 %

Kodebeskrivelse: Her kodes om barnet tilpasser seg bra til nye omstendigheter og ny familie, uten utfordringer, oppfører seg som et vanlig barn. Inkluderer ikke tilpasning til institusjon.

Tabell 24 - Opphold i senter for foreldre og barn, N=vedtak, 2018, 2021 1. halvår

Opphold i senter for foreldre og barn, N=vedtak	2018 N=91		2021 1. halvår N=20	
	N	%	N	%
Opphold har blitt gjennomført	14	15 %	3	15 %

Kodebeskrivelse: Kodes om familien/mor og barn har hatt opphold på et foreldre-barn hjem/senter for foreldre og barn. Inkluderer om det er opphold før fødsel. Inkluderer også om mor/foreldre og barn er plassert i et fosterhjem sammen.

Tabell 25 – Samtykke for opphold i familiehjem, N=vedtak, 2018, 2021 1. halvår

Samtykke for opphold i familiehjem, N=vedtak	2018 N=91		2021 1. halvår N=20	
	N	%	N	%
Samtykke	9	10 %	1	5 %
Samtykker ikke	2	2 %	0	0 %

Kodebeskrivelse: Kodes om forelderen som har hatt eller skulle få opphold på foreldre-barn institusjonen har samtykket til dette før oppholdet begynner. Kodes bare for opphold som gjennomføres. Om flere opphold gjennomføres, kodes alle. Verdier:

- Samtykke (kodes når foreldrene samtykker, og det blir gjennomført et opphold)
- Samtykker ikke (kodes om foreldrene aktivt nekter samtykke. Kodes IKKE om det mangler informasjon om samtykke)

#4 Barnets mening og involvering: tabeller og kodebeskrivelser

Klikk på årstallene for å gå tilbake til teksten for 2021, 2018, og 2008.

Tabell 26 - Talsperson, N=barn, 2008, 2018, 2021 1. halvår

Talsperson, N=barn	2008 N=65		2018 N=299		2021 1. halvår N=188	
	N	%	N	%	N	%
Talsperson	25	38 %	163	55 %	63	34 %

Kodebeskrivelse: Koden beskriver om barnet har en talsperson som representerer dem i nemnda. Inkluderer om barnet har advokat.

Tabell 27 - Hvordan blir barnet hørt, N=barn, 2008, 2018, 2021 1. halvår

Hvordan blir barnet hørt, N=barn ⁹	2008 N=65		2018 N=299		2021 1. halvår N=188	
	N	%	N	%	N	%
Har blitt hørt	26	40 %	184	62 %	118	63 %
Direkte	8	12 %	44	15 %	45	24 %
Indirekte	19	29 %	127	42 %	44	23 %
<i>Talsperson</i>	19	29 %	110	37 %	33	18 %
<i>Annet</i>	0	0 %	13	4 %	14	7 %
<i>Fosterforeldre</i>	0	0 %	2	1 %	2	1 %

⁹ I noen av sakene har barnet blitt hørt både direkte og indirekte.

Hvordan blir barnet hørt, N=barn ⁹	2008 N=65		2018 N=299		2021 1. halvår N=188	
	N	%	N	%	N	%
For ung	0	0 %	21	7 %	29	15 %

Kodebeskrivelse: Koden omhandler om barnet har blitt hørt eller hvordan barnets mening har kommet frem. Meningen skal omhandle vedtaket eller aspekt ved det, for eksempel om barnet ønsker å bli adoptert, samtykker til å dra på institusjon, ønsker å dra hjem til biologiske foreldre osv. Verdier:

- Direkte (barnet gir uttrykk for meningen sin direkte. Inkluderer via telefon eller skriftlig. Når barnet er part i saken og har sin egen «avdeling» i dommen, kodes alt derfra som direkte).
- Indirekte (via en talsperson, en sosialarbeider eller annen tillitsperson). Subkategorier:
 - o Talsperson
 - o Fosterforeldre
 - o Annet
- For ung: det blir klart vurdert/sagt at barnet er for ungt til å uttale seg/til å ha en mening.

Tabell 28 - Barnets mening, N=barn, 2008, 2018, 2021 1. halvår

Barnets mening, N=barn	2008 N=65		2018 N=299		2021 1. halvår N=188	
	N	%	N	%	N	%
Barnets mening er gitt	21	32 %	183	61 %	86	46 %
<i>Positiv</i>	5	8 %	66	22 %	43	23 %
<i>Negativ</i>	14	22 %	81	27 %	22	12 %
<i>Blandet</i>	1	2 %	27	9 %	13	7 %
<i>Uklart</i>	1	2 %	9	3 %	8	4 %

Kodebeskrivelse: Koden omhandler innholdet i barnets mening ift. vedtaket eller aspekt av det. Når det er nevnt at barnet har gitt sin mening, men innholdet i meningen ikke er gjengitt, blir dette IKKE kodet her. Verdier:

- Positiv
- Negativ
- Uklart (uklart hva barnet egentlig vil)
- Blandet (positiv til noen aspekt og negativ til andre, eller meningen endrer seg over tid)

Tabell 29 - Nemnda sier de har gitt vekt til barnets mening, N=barn, 2008, 2018, 2021 1. halvår

Nemnda sier de har gitt vekt til barnets mening, N=barn	2008 N=65		2018 N=299		2021 1. halvår N=188	
	N	%	N	%	N	%
Noe er sagt om vektlegging	16	25 %	152	51 %	70	37 %
<i>Stor vekt</i>	1	2 %	41	14 %	28	15 %
<i>Noe vekt</i>	12	18 %	85	28 %	26	14 %
<i>Ingen vekt</i>	2	3 %	14	5 %	13	7 %
<i>Avgjørende vekt</i>	1	2 %	13	4 %	3	2 %

Kodebeskrivelse: Det er viktig at denne koden bare omhandler nemndas stemme. Det må klart komme frem om de har tillagt barnets mening (om vedtaket eller aspekt av vedtaket) vekt, og hvor mye vekt meningen tillegges. Verdier:

- Avgjørende vekt (nemnden sier at meningen har blitt tillagt avgjørende vekt i saken)
- Stor vekt (nemnden sier at meningen har blitt tillagt stor vekt, men ikke avgjørende. Signallord inkluderer «stor vekt», «betydelig vekt» eller «særlig vekt»)

- Noe vekt (nemnden sier at meningen har blitt tillagt noe vekt. Formuleringer som «ikke avgjørende vekt», «har lagt vekt» og «nemnda legger til grunn» kodes vanligvis her. Noen ganger er det også kodet når nemnda setter barnets mening opp mot andre faktorer som gis mer vekt.)
- Ingen vekt (nemnden sier at meningen har blitt tillagt veldig lite eller ingen vekt. Typisk er formuleringer som «kan ikke legge vekt på», «er for umoden/ung» «har sett bort fra barnets ønske» eller «har manglende evner til å forstå/vurdere/bedømme konsekvenser eller situasjonen»)

#5 Nemndsbehandlingen: tabeller og kodebeskrivelser

Klikk på årstallene for å gå tilbake til teksten for 2021, 2018, og 2008.

Tabell 30 – Behandlingsform 2008, 2018, 2021, N= vedtak 2008, 2018, 2021 1. halvår

Behandlingsform, N=vedtak	2008 N=47		2018 N=742		2021 1. halvår N=245	
	N	%	N	%	N	%
ordinær	37	79 %	513	69 %	135	55 %
förenklet	3	6 %	212	29 %	110	45 %
utvidet	7	15 %	17	2 %	0	0 %

Kodebeskrivelse: I hvilket format saken behandles. Verdier:

- forenklet (forenklet behandling med bare nemndleder, brukes der det er forenklet behandling)
- ordinær (ordinær nemnd, 3 medlemmer)
- utvidet (utvidet nemnd, 5 medlemmer)

Tabell 31 - Tid fra søknadsdato til nemndsbehandling i uker, N=vedtak 2008, 2018, 2021 1. halvår

Tid fra søknadsdato til nemndsbehandling i uker, N=vedtak	2008 N=47		2018 N=742		2021 1. halvår N=245	
	N	%	N	%	N	%
Informasjon mangler	13	20 %	15	2 %	0	0 %
	Uker		Uker		Uker	
høyest	48		162		107	
lavest	4		1		1	
gjennomsnitt	15		11		14	
median	13		9		10	

Kodebeskrivelse: beregnes vha. vedtakets dato og dato for når begjæringen ble sendt av kommunen/mottatt av nemnda.

Tabell 32 - Samtaleprosess forut nemndsbehandling, N=vedtak, 2018, 2021 1. halvår

Samtaleprosess forut nemndsbehandling, N=vedtak	2018 N=398		2021 1. halvår N=245	
	N	%	N	%
Samtaleprosess før gjeldende vedtak	38	10 %	110	45 %
<i>Samtaleprosess uten enighet</i>	17	4 %	53	22 %
<i>Samtaleprosess med enighet</i>	19	5 %	51	21 %
<i>Samtaleprosess, uavklart</i>	3	1 %	6	2 %

Kodebeskrivelse: Om det har vært en samtaleprosess forut for nemndsbehandling av gjeldende sak. Verdier:

- Samtaleprosess med enighet
- Samtaleprosess uten enighet
- Uavklart (når det er uklart om samtaleprosessen ble avsluttet med eller uten enighet)

Tabell 33 - Antall barn i vedtakene, N=vedtak 2008, 2018, 2021 1. halvår

Antall barn i vedtakene, N=vedtak	2008 N=65		2018 N=742		2021 1. halvår N=245	
	N	%	N	%	N	%
Ett barn	32	68 %	514	69 %	192	78 %
To barn	13	28 %	156	21 %	36	15 %
Tre til fire barn	2	4 %	69	9 %	16	7 %
Fem til syv barn	0	0 %	3	0 %	1	0 %

Kodebeskrivelse: Antall barn i dommen som det bestemmes tiltak/inngrep for. Søsken som omtales, men som ikke er del av saken, telles ikke med her.

Tabell 34 – Partsrettigheter foreldre, N=vedtak 2008, 2018, 2021 1. halvår

Partsrettigheter foreldre, N=vedtak	2008 N=65		2018 N=398		2021 1. halvår N=245	
	N	%	N	%	N	%
Mor	62	95 %	360	90 %	231	94 %
Far	39	60 %	282	71 %	172	70 %

Kodebeskrivelse: Hvem av familien som har partsrettigheter i saken. Inkluderer ikke offentlig part (kommunen).

Tabell 35 – Partsrettigheter barn, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Partsrettigheter barn, N=barn	2008 N=65		2018 N=587		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Barn	7	11 %	64	11 %	45	14 %

Kodebeskrivelse: Hvem av familien som har partsrettigheter i saken. Inkluderer ikke offentlig part (kommunen).

Tabell 36 - Dissens, N=vedtak 2008, 2018, 2021 1. halvår

Dissens, N=vedtak	2008 N=47		2018 N=398		2021 1. halvår N=245	
	N	%	N	%	N	%
Vedtak avgitt under dissens	6	9 %	21	5 %	10	4 %

Kodebeskrivelse: om vedtaket har blitt avgitt med dissens blant nemndsmedlemmene.

Tabell 37 - Plassering etter nemndsvedtak, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Plassering etter nemndsvedtak, N=barn	2008 N=65		2018 N=587		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Fosterhjem	42	65 %	422	72 %	227	71 %
Familieplassering	0	0 %	73	12 %	57	18 %
Beredskapshjem	7	11 %	2	0 %	0	0 %
Institusjon	0	0 %	6	1 %	4	1 %

Kodebeskrivelse: Her kodes hvor barnet plasseres etter gjeldende nemndsbehandlingen er ferdig vedtatt. Verdier:

- adopsjon
- omsorgsovertakelse i fosterhjem (fosterhjem som ikke er biologisk familie)

- familieplassering (kodes også når biologisk familie er foreslått som plasseringssted, har fått positiv vurdering av nemnden, men nemnden legger ikke føringer på plasseringsstedet/vil la barneverntjenesten bestemme. Om biologisk familie er foreslått som plasseringssted og ikke har blitt vurdert av nemnden, eller blitt vurdert negativt, kodes dette ikke hit)
- beredskapshjem
- institusjon

Tabell 38 - Oppvekstplassering, N=barn, 2018, 2021 1. halvår

Oppvekstplassering, N=barn	2018 N=868		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%
Oppvekstplassering eller langvarig plassering	282	32 %	16	5 %

Kodebeskrivelse: Basert på et strengt tekstsøk på «oppvekstplassering» og «langvarig». Ekskluderer «langsiktig», «vil vare frem til barnet er 18 år», «langtidsplassering» og lignende.

#6 Bruk av tolk: tabeller og kodebeskrivelser

[Klikk på lenken for å gå tilbake til teksten #6 Bruk av tolk.](#)

Tabell 39 - Bruk av tolk i nemndsmøter, N=møter/tolk, hele året 2021

Bruk av tolk, N=møter/tolk	N=møter	N=møter tolk brukt	% tolk brukt	N=tolker
§4-12	277	88	32 %	152
§ 4-8	60	7	12 %	11

Statistikk levert av Sentralenheten for fylkesnemndene, for hele året 2021. Disse tallene er ikke kartlagt av oss gjennom vedtakene.

#7 Samvær før nemndsbehandling: tabeller og kodebeskrivelser

[Klikk på årstallene for å gå tilbake til teksten for 2021, 2018, og 2008.](#)

Tabell 40 - Samvær gjennomført, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Samvær gjennomført, N=barn	2008 N=65		2018 N=203		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Mor						
Alle samvær	2	3 %	7	3 %	14	4 %
Antatt alle eller flesteparten	5	8 %	26	13 %	86	27 %
Noen samvær	6	9 %	64	32 %	79	25 %
Ingen samvær	0	0 %	5	2 %	28	9 %
Far						
Alle samvær	1	2 %	2	1 %	8	2 %
Antatt alle eller flesteparten	1	2 %	18	9 %	47	15 %
Noen samvær	6	9 %	39	19 %	56	17 %
Ingen samvær	0	0 %	10	5 %	45	14 %

Kodebeskrivelse: Gjelder samvær FØR den gjeldende saken behandles i nemnda. Gjelder samvær gjennom barnevernet, ikke pga. skilsmisse/barnefordeling. Verdier:

- Alle samvær
- Antatt alle/flesteparten
- Noen samvær
- Ingen samvær

Tabell 41 – Samværets kvalitet, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Samværets kvalitet, N=barn	2008 N=65		2018 N=203		2021 1. Halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Mor						
God kvalitet	4	6 %	28	14 %	64	20 %
Blandet	2	3 %	22	11 %	45	14 %
Dårlig kvalitet	2	3 %	31	15 %	26	8 %
Far						
God kvalitet	2	3 %	16	8 %	35	11 %
Blandet	0	0 %	14	7 %	20	6 %
Dårlig kvalitet	0	0 %	15	7 %	31	10 %

Kodebeskrivelse: Gjelder samvær FØR den gjeldende saken behandles i nemnda. Gjelder samvær gjennom barnevernet, ikke pga. skilsmisse/barnefordeling. Beskrivelser av samværets kvalitet kodes her. Verdier:

- God kvalitet: når samværets kvalitet omtales som overveiende god. Dette inkluderer for eksempel beskrivelser av at barnet gleder seg til samvær, at foreldrene viser god kontakt med barnet, at det blir gjennomført dagligdagse hyggelige ting (som å reise til badeland, lage pizza osv.), og vurderinger av samvær som at det fungerer greit, at det er positivt for barnet.
- Dårlig kvalitet: når samværets kvalitet omtales som overveiende dårlig, inkluderer også når barnet har negative reaksjoner etter samværet. Dette inkluderer for eksempel beskrivelser av krancling eller annen negativ samhandling på samvær, at barnet ikke har lyst å dra på samvær på grunn av tidligere opplevelser, at samvær blir avbrutt fordi belastningen blir for høy, at barnet får negative reaksjoner etter samvær, eller liknende.
- Blandet: når det er blandet om samværets kvalitet har vært god eller dårlig, eller det er vanskelig å si om beskrivelsen er positiv eller negativ. Vi prøver å lande for det meste på et annet alternativ, dvs. vi prøver å bedømme om helhetlig inntrykket er at samværene er av overveiende god eller dårlig kvalitet. Men noen ganger gir beskrivelsene i vedtakene et uklart bilde og sakene blir da registrert i dette alternativet.

Tabell 42 - Tilsyn under samvær før vedtak, N=barn, 2018, 2021 1. halvår

Tilsyn under samvær før vedtak, N=barn	2018 N=203		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%
Mor				
Samvær med mulighet for tilsyn	46	23 %	83	26 %
Samvær uten tilsyn	2	1 %	14	4 %
Far				
Samvær med mulighet for tilsyn	30	15 %	53	17 %
Samvær uten tilsyn	1	0 %	16	5 %

Kodebeskrivelse: Gjelder samvær FØR den gjeldende saken behandles i nemnda. Gjelder samvær gjennom barnevernet, ikke pga. skilsmisse/barnefordeling. Om det har vært endringer i tilsyn/ikke tilsyn, kodes for det siste arrangementet. Verdier:

- Tilsyn (samværene var under tilsyn, eller barnevernet har fått mulighet til å ha tilsyn i en tidligere nemndsbehandling)
- Uten tilsyn (samværene ble gjennomført uten tilsyn, og barnevernet har ikke hatt anledning til å sette inn tilsyn)

#8 Samvær etter nemndsbehandling: tabeller og kodebeskrivelser

[Klikk på årstallene for å gå tilbake til teksten for 2021, 2018, og 2008.](#)

Kodebeskrivelse: antall samvær er kartlagt. Der det er vedtatt én samværsordning som skal vare en stund, og så endres til en annen ordning, er den ordningen som gjelder rett etter vedtaket som vi har registrert.

Noen metodiske anmerkninger om kartleggingen av samværsfrekvens:

- Generelt sett besluttes det et minimumssamvær i nemndene. Dette er kartlagt og beskrevet her. Det betyr at barn i virkeligheten har flere samvær enn det som er rapportert her. Det kan også være at barna opplever færre samvær, om foreldre eller barn er uvillige eller forhindret.
- Når det er besluttet samvær for ettermiddag eller kveld uten spesifisering av antall timer har vi rapportert dette som 4 timer
- Når det er besluttet dagsamvær uten spesifisering av antall timer har vi rapportert dette som 8 timer
- Samvær som går over flere dager med overnatting (f.eks. helgesamvær) er rapportert som overnattingssamvær, disse kan være en eller flere overnattinger
- Når det er opp til barn og foreldre å fastlegge antall ganger eller timer de vil ha samvær, er dette her rapportert som «fleksibelt»
- Hvert samvær, uavhengig av lengde, er rapportert én gang. Det vil si at selv om samvær går over flere dager, er det bare angitt som ett samvær.
- Vi har kodet den samværsordningen som er gjeldende etter vedtaket. Noen ganger spesifiserer nemnda en annen ordning som skal tre i kraft etter en tid, eller sier at ordningen kan endres – dette er ikke kartlagt.
- Samvær hver 6. helg koder vi som 9 samvær i året (det blir 8,67 samvær i året, så vi runder opp)
- Om nemnda oppgir en tidsperiode som lengde (f.eks. 1-2 timer) så har vi rapportert det lengste (2 timer)
- Om nemnda innfrir kompliserte samvær (f.eks. 12 helger i året, 2 ettermiddager og 2 uker ferie) så har vi rapportert antall timer på det lengste samværet (overnattingssamvær)

Tabell 43 - Om barn har samvær med minst én forelder, N=barn, 2018, 2021 1. halvår

Om barn har samvær med minst én forelder, N=barn	2018 N=728		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%
Har samvær med minst én forelder	685	94 %	244	76 %
<i>Har samvær både med far og mor (separat eller sammen)</i>	425	58 %	147	46 %
<i>Samvær bare med mor</i>	213	29 %	79	25 %
<i>Samvær bare med far</i>	47	6 %	14	4 %
Ingen samvær med hverken mor eller far	23	3 %	4	1 %
Ingen info om samvær / blir bestemt senere	20	3 %	77	24 %

Inntrykket fra kodeprosessen er at for 2021 blir samvær oftere enn i 2018 bestemt i samtaleprosess etter vedtaket.

Tabell 44 - Ingen samvær etter vedtak, N=barn, 2008, 2018, 2021 1. halvår

Ingen samvær etter vedtak, N=barn	2008 N=65		2018 N=868		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Mor	1	2 %	36	4 %	14	4 %
Far	2	3 %	52	6 %	24	7 %

Kodebeskrivelse: om det fastsettes at forelderen ikke får samvær med barnet etter vedtak.

Tabell 45 - Hvor mange samvær har barnet i året (mor + far), N=barn, 2018, 2021 1. halvår

Hvor mange samvær har barnet i året (mor + far), N=barn	2018 N=728			2021 1. halvår N=321		
	N	%	Akk. %	N	%	Akk. %
1 til 3	37	5 %	5%	2	1 %	1%
4 til 6	201	28 %	33%	16	5 %	6%
7 til 9	147	20 %	53%	21	7 %	13%
10 til 12	174	24 %	77%	68	21 %	34%
13 til 15	39	5 %	82%	36	11 %	45%
<i>Hvorav minst én forelder har 13+</i>	29	4 %		29	9 %	
16 til 18	32	4 %	86%	20	6 %	51%
<i>Hvorav minst én forelder har 13+</i>	3	0 %		2	1 %	
19 til 21	14	2 %	88%	11	3 %	54%
<i>Hvorav minst én forelder har 13+</i>	8	1 %		5	2 %	
22 til 24	25	3 %	91%	41	13 %	67%
<i>Hvorav minst én forelder har 13+</i>	2	0 %		0	0 %	
25 eller 26	15	2 %	93%	23	7 %	74%
<i>Hvorav minst én forelder har 13+</i>	15	2 %		23	7 %	
Fleksible samvær (en eller begge foreldre)	1	0 %	93%	4	1 %	75 %

I Tabell 45 er det telt opp hvor mange samvær barnet har i året, talt opp ut fra at mor og far har separate samvær. Det er så langt i kartleggingen, ikke identifisert om mor og far har samvær sammen eller ikke. Når det er vedtatt «fleksibelt antall samvær» er dette fleksible antallet ikke telt opp sammen med samværene angitt for den andre forelderen.

De barna som det ikke er angitt samvær for består av de barna der det ikke ble vedtatt omsorgsovertakelse, eller der samværsfrekvens ikke blir nevnt i vedtaket, eller der samværsfrekvensen blir vedtatt i en annen sak/på et senere tidspunkt.

Tabell 46 - Samværsfrekvens etter vedtak vil fremgå av saken, N=barn, 2008

Samværsfrekvens etter vedtak vil fremgå av saken, N=barn	2008 N=65	
	N	%
Mor	43	66 %
Far	23	35 %

Kodebeskrivelse: Gjelder samvær som blir besluttet i den gjeldende saken i nemnda. Samværsfrekvensen (hvor mange ganger per år) og lengden (antall timer) som fastsettes. Det fastsettes minimumssamvær, om det blir nevnt at det kan gis mer samvær etter kommunens skjønn, kodes bare minimumssamværet. For 2008 er det så langt bare kartlagt om det fastsettes samvær, ikke hva ordningen består av.

Tabell 47 - Tilsyn under samvær etter vedtak, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Tilsyn under samvær etter vedtak, N=barn	2008 N=65		2018 N=203		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Mor						
Samvær med mulighet for tilsyn	14	22 %	89	44 %	139	43 %
Samvær uten tilsyn	1	2 %	48	24 %	85	26 %
Far						
Samvær med mulighet for tilsyn	6	9 %	59	29 %	100	31 %

Tilsyn under samvær etter vedtak, N=barn	2008 N=65		2018 N=203		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Samvær uten tilsyn	0	0 %	32	16 %	55	17 %

Kodebeskrivelse: Gjelder samvær som blir besluttet i den gjeldende saken i nemnda. Kodes bare når samvær blir besluttet. Verdier:

- Samvær uten tilsyn
- Samvær med mulighet for tilsyn

Tabell 48 - Begrunnelse for samvær, N=barn 2008, 2018, 2021 1. halvår

Begrunnelse for samvær, N=barn	2008 N=65		2018 N=203		2021 1. halvår N=321	
	N	%	N	%	N	%
Mor - begrunnelse for samvær er gitt	42	65 %	155	76 %	243	76 %
Far - begrunnelse for samvær er gitt	24	37 %	108	53 %	186	58 %

Kodebeskrivelse: Her kodes nemndas begrunnelse for samværsfrekvens og -lengde. Innholdet i begrunnelsen er ikke kartlagt enda.

Vedlegg del 2 – Statistikk levert av fylkesnemndene

Statistikken presentert i dette Vedlegg del 2 er levert av Sentralenheten for fylkesnemndene, og tilrettelagt av medarbeidere på prosjektet.

Nemndene rapporterer etter avgjorte saker, mens BARN-NEMND-prosjektet rapporterer på enten barn/ungdommer involvert eller avgjorte vedtak. Flere saker er ofte forent til behandling i samme nemndsmøte, og får da bare ett vedtak. Derfor kan antallet vedtak og saker som rapporteres, være avvikende.

Tabell 49 - Innkomne og avgjorte saker etter paragraf, 1998, 2018 og 2021

Type sak		1998	2008	2018	2021
Saker innkommet (total)	N	987		3480	2484
	%	100 %		100 %	100 %
4-8	N	130		156	150
	%	13 %		4 %	6 %
4-12	N	461		931	600
	%	47 %		27 %	24 %
4-17	N	7		21	19
	%	1 %		1 %	1 %
4-19	N	119		1637	1073
	%	12 %		47 %	43 %
4-20a	N			30	10
	%			1 %	0 %
4-21	N	150		424	389
	%	15 %		12 %	16 %
4-24	N	120		281	243
	%	12 %		8 %	10 %
Avgjorte saker (total)	N			2879	1841
	%			100 %	100 %
4-8	N			148	134
	%			5 %	7 %
4-12	N			834	410
	%			29 %	22 %

4-17	N			11	11
	%			0 %	1 %
4-19	N			1263	795
	%			44 %	43 %
4-20a	N			29	29
	%			1 %	2 %
4-21	N			366	297
	%			13 %	16 %
4-24	N			228	165
	%			8 %	9 %

Statistikk for saker etter og §4-8

Tabell 50 - Antall innkomne saker etter § 4.8 i 2018 og 2021

Fylkesnemnd		2018	2021
Total	N	156	152
Oslo og Viken, Moss	N	23	22
	%	15 %	14 %
Trøndelag	N	19	22
	%	12 %	14 %
Vestfold og Telemark	N	9	19
	%	6 %	13 %
Nordland	N	3	16
	%	2 %	11 %
Troms og Finnmark	N	16	13
	%	10 %	9 %
Agder	N	12	11
	%	8 %	7 %
Oslo og Viken, Drammen	N	16	10
	%	10 %	7 %
Vestland	N	15	9
	%	10 %	6 %
Oslo og Viken, Oslo	N	13	9
	%	8 %	6 %
Innlandet	N	17	9
	%	11 %	6 %
Rogaland	N	4	8
	%	3 %	5 %
Møre og Romsdal	N	9	4
	%	6 %	3 %

Tabell 51 – Antall saker avgjort etter §4-12 i 2018 og 2021

Fylkesnemnd		2018			2021		
		Total	Ordinær	Forenklet	Total	Ordinær	Forenklet
Total	N	147	75	72	134	55	75
	%	100 %	51 %	49 %	100 %	41 %	56 %
Agder	N	11	6	5	12	6	6
	%	7 %	4 %	3 %	9 %	4 %	4 %
Innlandet	N	14	10	4	11	5	6
	%	10 %	7 %	3 %	8 %	4 %	4 %
Møre og Romsdal	N	6	3	3	4	2	1
	%	4 %	2 %	2 %	3 %	1 %	1 %
Nordland	N	1	1	0	10	2	7
	%	1 %	1 %	0 %	7 %	1 %	5 %
Oslo og Viken, Drammen	N	12	3	9	11	5	6
	%	8 %	2 %	6 %	8 %	4 %	4 %
Oslo og Viken, Moss	N	26	14	12	18	8	9
	%	18 %	10 %	8 %	13 %	6 %	7 %
Oslo og Viken, Oslo	N	13	6	7	6	4	2

Fylkesnemnd		Total	Ordinær	Forenklet	Total	Ordinær	Forenklet
	%	9 %	4 %	5 %	4 %	3 %	1 %
Rogaland	N	4	3	1	9	4	5
	%	3 %	2 %	1 %	7 %	3 %	4 %
Troms og Finnmark	N	18	12	6	10	2	8
	%	12 %	8 %	4 %	7 %	1 %	6 %
Trøndelag	N	22	7	15	18	8	10
	%	15 %	5 %	10 %	13 %	6 %	7 %
Vestfold og Telemark	N	10	5	5	17	8	8
	%	7 %	3 %	3 %	13 %	6 %	6 %
Vestland	N	10	5	5	8	1	7
	%	7 %	3 %	3 %	6 %	1 %	5 %

Statistikk for saker etter §4-12

Tabell 52 - Antall innkomne saker til Fylkesnemndene i 2018 og 2021 etter § 4-12, oppgitt i antall og prosent (N=1531)

Fylkesnemnd		2018	2021
Total	N	931	600
Oslo og Viken, Oslo	N	196	122
	%	21 %	20 %
Vestland	N	116	77
	%	12 %	13 %
Trøndelag	N	54	72
	%	6 %	12 %
Rogaland	N	109	54
	%	12 %	9 %
Innlandet	N	68	54
	%	7 %	9 %
Oslo og Viken, Moss	N	67	50
	%	7 %	8 %
Troms og Finnmark	N	52	42
	%	6 %	7 %
Nordland	N	53	36
	%	6 %	6 %
Agder	N	63	24
	%	7 %	4 %
Oslo og Viken, Drammen	N	80	26
	%	9 %	4 %
Vestfold og Telemark	N	27	26
	%	3 %	4 %
Møre og Romsdal	N	46	17
	%	5 %	3 %

Tabell 53 - Antall saker avgjort etter type nemndsbehandling i 2018, etter § 4-12, oppgitt i antall og prosent (N=834)

Fylkesnemnd		Total	Ordinær	Forenklet	Muntlig NM Alene	Utvidet nemnd	Andre ¹⁰
		2018					
Total	N	834	558	239	4	19	14
	%	100 %	67 %	29 %	0 %	2 %	2 %
Agder	N	59	42	10	-	7	-
	%	7 %	5 %	1 %	-	1 %	-
Innlandet	N	70	56	12	-	1	1
	%	8 %	7 %	1 %	-	0 %	0 %
Møre og Romsdal	N	32	19	13	-	-	-
	%	4 %	2 %	2 %	-	-	-
Nordland	N	47	37	7	-	2	1
	%	6 %	4 %	1 %	-	0 %	0 %
Oslo og Viken, Drammen	N	76	55	21	-	-	-
	%	9 %	7 %	3 %	-	-	-
Oslo og Viken, Moss	N	66	48	15	3	-	-
	%	8 %	6 %	2 %	0 %	-	-
Oslo og Viken, Oslo	N	160	103	46	-	4	7
	%	19 %	12 %	6 %	-	0 %	1 %
Rogaland	N	100	61	36	-	2	1
	%	12 %	7 %	4 %	-	0 %	0 %
Troms og Finnmark	N	59	44	13	1	-	1
	%	7 %	5 %	2 %	0 %	-	0 %
Trøndelag	N	56	30	26	-	-	-
	%	7 %	4 %	3 %	-	-	-
Vestfold og Telemark	N	32	19	11	-	2	-
	%	4 %	2 %	1 %	-	0 %	-
Vestland	N	77	44	29	-	1	3
	%	9 %	5 %	3 %	-	0 %	0 %

¹⁰ Kategorien «Andre» inkluderer muntlig kombinert med vanlig nemnd, muntlig kombinert med nemndsleder alene og skriftlig behandling med vanlig nemnd.

Tabell 54 - Antall saker avgjort etter type nemndsbehandling i 2021, etter § 4-12, oppgitt i antall og prosent (N=410)

Fylkesnemnd		Total 2021	Ordinær	Forenklet	Muntlig NM Alene	Andre ¹¹
Total	N	410	226	169	3	12
	%	100 %	55 %	41 %	1 %	3 %
Agder	N	18	11	7	-	-
	%	4 %	3 %	2 %	-	-
Innlandet	N	28	18	7	-	3
	%	7 %	4 %	2 %	-	1 %
Møre og Romsdal	N	16	11	5	-	-
	%	4 %	3 %	1 %	-	-
Nordland	N	23	7	16	-	-
	%	6 %	2 %	4 %	-	-
Oslo og Viken, Drammen	N	29	13	16	-	-
	%	7 %	3 %	4 %	-	-
Oslo og Viken, Moss	N	33	23	10	-	-
	%	8 %	6 %	2 %	-	-
Oslo og Viken, Oslo	N	95	62	33	-	-
	%	23 %	15 %	8 %	-	-
Rogaland	N	31	16	15	-	-
	%	8 %	4 %	4 %	-	-
Troms og Finnmark	N	30	14	15	1	-
	%	7 %	3 %	4 %	0 %	-
Trøndelag	N	44	23	18	-	3
	%	11 %	6 %	4 %	-	1 %
Vestfold og Telemark	N	22	11	5	-	6
	%	5 %	3 %	1 %	-	1 %
Vestland	N	41	17	22	2	0
	%	10 %	4 %	5 %	0 %	0 %

2021 – statistikk om samvær direkte fra Fylkesnemndene (publisert i «[Årsrapport 2021](#)» publisert 11.03.2022)

Klikk på årstallet for å gå tilbake til teksten for **Error! Reference source not found.**

Tabell 55 - Samvær mellom mor og barn, N=sak, 2021

	2021	
	Antall	Fordeling
0 samvær	14	3 %
1-3 ganger årlig	12	3 %

¹¹ Kategorien «Andre» inkluderer muntlig kombinert med vanlig nemnd, muntlig kombinert med nemndsleder alene og skriftlig behandling med vanlig nemnd.

4-6 ganger årlig	101	22 %
7-10 ganger årlig	61	13 %
En gang per måned	157	35 %
To ganger per måned	56	12 %
En gang i uken	16	4 %
Mer enn en gang i uken	11	2 %
Ikke fastsatt	24	5 %
Sum	452	100%

Tabell 56 - Samvær mellom far og barn, N=sak, 2021

Far	2021	
	Antall	Fordeling
0 samvær	14	4 %
1-3 ganger årlig	37	12 %
4-6 ganger årlig	102	32 %
7-10 ganger årlig	31	10 %
En gang per måned	95	30 %
To ganger per måned	16	5 %
En gang i uken	10	3 %
Mer enn en gang i uken	4	1 %
Ikke fastsatt	11	3 %
Sum	320	100%

Tabell 57 - Samvær mellom foreldrene felles og barn, N=sak, 2021

Begge foreldre felles	2021	
	Antall	Fordeling
0 samvær	2	2 %
1-3 ganger årlig	6	6 %
4-6 ganger årlig	9	9 %
7-10 ganger årlig	13	13 %
En gang per måned	38	39 %
To ganger per måned	14	14 %
En gang i uken	2	2 %
Mer enn en gang i uken	3	3 %
Ikke fastsatt	10	10 %
Sum	97	100 %